

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY MYCIELIN
NA LATA 2024-2030
-PROJEKT-**

GRUDZIEŃ 2023

Spis treści

Wstęp	3
1. Cel i proces tworzenia strategii	4
1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania strategii	4
1.2. Uwarunkowania strategiczne i programowe	5
2. Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Mycielin	9
2.1. Położenie geograficzne	9
2.2. Sytuacja demograficzna	12
2.3. Rynek pracy i bezrobocie	14
2.4. Oświata i wychowanie	16
2.5. Ochrona zdrowia	19
2.6. Działalność w zakresie kultury i sportu	19
2.7. Bezpieczeństwo publiczne	21
2.8. Problemy społeczne w perspektywie ośrodka pomocy społecznej	22
2.9. Problemy społeczne w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy	29
2.10. Analiza SWOT	39
2.11. Wnioski z diagnozy	45
3. Misja i cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin	46
3.1. Cel główny	49
3.2. Cele szczegółowe	50
3.3. Wskaźniki realizacji celów strategicznych	50
3.4. Monitoring realizacji celów i działań strategicznych	52
4. Opis sposobu realizacji Strategii	52
5. Ramy finansowe Strategii oraz źródła finansowania wydatków niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych	54
6. Informacja i promocja wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030	55
7. Zasady aktualizacji i wprowadzania zmian w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030	55
Podsumowanie	57

WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym dokumentem strategicznym stanowiącym narzędzie nowoczesnej pomocy społecznej, którą wspiera długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej. Strategia powinna stanowić podstawę skutecznego zarządzania społeczno-gospodarczym rozwojem gminy, w tym również procesem ograniczenia występowania problemów społecznych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej. W szerokim znaczeniu jest to działalność zmierzająca do poprawiania standardów życia wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej, a nie tylko osób i grup zagrożonych bądź dotkniętych wykluczeniem społecznym ze względu na bariery i trudności życiowe oraz ograniczone możliwości i utrudniony dostęp do usług społecznych. Tak rozumiana polityka społeczna obejmuje zagadnienia z dziedziny zatrudnienia, edukacji, kultury, wypoczynku, ochrony zdrowia oraz zabezpieczenia potrzeb materialnych i mieszkaniowych. Jej odzwierciedlenie stanowi Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Mycielin na lata 2024 - 2030 która, choć umiejscowiona ściśle w zadaniach i kompetencjach samorządu gminy, odnosi się do różnych aspektów funkcjonowania społeczności lokalnej.

Podstawą dobrej strategii jest diagnoza i prognoza zmian, które mają służyć określeniu celów strategicznych, kierunków działań i sposobów ich realizacji. Niniejszy dokument poświęcono tematyce identyfikacji problemów społecznych oraz ich wpływom na rozwój społeczny i gospodarczy gminy Mycielin. Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem niezbędnym do analizy obszarów występowania problemów społecznych, ustalenia poziomu ich natężenia, określenia ich skutków, wskazania czy i na ile, problemy społeczne stanowią zagrożenie dla rozwoju gminy Mycielin oraz zaplanowaniu sposobów ich rozwiązywania bądź zminimalizowania ich skutków.

Niniejsza strategia jest dokumentem stanowiącym kontynuację wielu działań zapoczątkowanych w okresie 2008-2015, zaplanowanych w Strategii Integracji i Rozwiązywania problemów Społecznych Gminy Mycielin oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2016-2023. Działania samorządu na rzecz społeczności lokalnej zaplanowane w ramach wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Mycielin na lata 2024-2030 będą zatem kontynuacją przyjętych kierunków lokalnej polityki społecznej w powiązaniu z polityką społeczną i gospodarczą województwa i kraju.

Realizacja strategii zakłada 7 letni horyzont czasowy rozpoczynający się w 2024 roku i trwający do końca 2030 roku. Wskazanie takiego okresu jest uzasadnione z uwagi na zachodzące

zmiany społeczne oraz sytuację demograficzną. Jest to optymalny okres, na jaki można zaplanować realizację celów strategicznych oraz wprowadzić trwałe i zauważalne zmiany w życiu mieszkańców gminy.

Podstawą prawną do opracowania i wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 stanowi zapis zawarty w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Strategia jest dokumentem, do którego powinno się odwoływać planując wydatkowanie środków finansowych na cele społeczne. Strategia, jako jedno z podstawowych narzędzi realizacji polityki społecznej, jest instrumentem wspomagania decyzji służących tworzeniu bieżących i perspektywicznych programów pomocy społecznej. Umożliwi ona podejmowanie działań zarówno w najbliższym okresie jak i w odległej perspektywie, w związku z czym może podlegać zmianom w zależności od pojawienia się nowych problemów i zadań.

1. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania strategii

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art.16b i art. 17 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, które w ramach zadań własnych gminy i powiatu przewidują opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ustawodawca określił również, iż dokument ten powinien zawierać w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Umieszczenie obowiązku opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych w ustawie o pomocy społecznej nie oznacza, iż winna ona skupiać się jedynie na rozwiązywaniu problemów z zakresu pomocy społecznej, ale obejmować również wszystkie obszary polityki społecznej, mające wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej społeczności.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają więc wpływ także inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

1.2. Uwarunkowania strategiczne i programowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- *Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju* jest przyjętym przez Organizację Narodów Zjednoczonych programem działań, definiującym model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Dokument obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań. Cele te są następujące: 1. wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie, 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo, 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz

promować dobrobyt, 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie, 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt, 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi, 7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie, 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi, 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność, 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami, 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu, 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji, 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony, 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej, 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu, 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju. Głównym celem wszystkich działań i przedsięwzięć przewidzianych w dokumencie jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Oczekiwany efektem realizacji strategii będzie zwiększenie zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030* jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku, w którym odzwierciedlenie znajdują określone w filarze „rozwój społecznie i terytorialnie zrównoważony” postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Strategia jest punktem odniesienia dla Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, będąc zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej, zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrz regionalne. Kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. W strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań

i barier rozwojowych. Takie podejście ma się przełożyć na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.

- *Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku Ekonomia Solidarności Społecznej*. KPRES wyznacza kluczowe kierunki polityki publicznej na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych. Program posiada istotne znaczenie dla realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, gdyż położono w nim szczególny nacisk na zwiększenie efektywności działań na rzecz tworzenia miejsc pracy, reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również rozwój usług społecznych użyteczności publicznej i zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego. Zachowanie zgodności z KPRES i podejmowanie w gminie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej otwiera nowe szanse na zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększa dostępność lepiej zaplanowanych usług społecznych, które będą świadczone bliżej odbiorców. Ponadto, współpraca ta wzmocni konkurencyjność podmiotów nastawionych na realizowanie celów społecznych. W KPRES mocno zaakcentowano wpisanie nowych instrumentów i podmiotów w dotychczasowy system wsparcia osób, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Rozwinięto także wątki dotyczące współpracy między podmiotami ekonomii społecznej oraz biznesem i administracją publiczną. Współdziałanie gminy z podmiotami ekonomii społecznej pozwala na efektywniejszą realizację strategii.

- *Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030*. Dokument określa ramy strategiczne na najbliższe lata dla działań służących dalszemu ograniczaniu ubóstwa, rozwijaniu usług społecznych oraz wspieraniu integracji społecznej. Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach:

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania bezdomności,
- rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej,
- wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Przyjęty dokument ustanawia ramy strategiczne zarówno dla działań ogólnokrajowych, jak i regionalnych. Umożliwia tym samym planowanie i realizację przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które mogą być finansowane tak ze środków krajowych, jak i ze środków funduszy UE z perspektywy finansowej na lata 2021 – 2027.

- *Strategia Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku*. Jednym z kluczowych zagadnień polityki społecznej jest problematyka warunków i jakości życia oraz ich poprawy. Warunki życia obejmują materialne aspekty bytowe, zdrowie, edukację, aktywność ekonomiczną, czas wolny i relacje społeczne, osobiste bezpieczeństwo, jakość państwa i jego zdolność do zapewnienia ludziom podstawowych praw oraz sposób realizacji tych praw, a także jakość infrastruktury i środowiska naturalnego w miejscu zamieszkania. Jakość życia oznacza zaspokojenie pozostałych potrzeb (niematerialnych), związanych z odczuwaniem zadowolenia i satysfakcji z życia oraz samopoczuciem psychicznym. Pożądaną poziom warunków i jakości życia mieszkańców jest istotnym zadaniem każdego rozwoju społecznego, szczególnie zaś polityki społecznej, która wychodzi z koncepcji dobra wspólnego, stawiając w punkcie centralnym zaspokojenie istotnych celów życiowych (potrzeb) człowieka. Jest także jednym z podstawowych celów działań władz publicznych każdego szczebla. Wyrównywanie dysproporcji w szeroko definiowanym poziomie życia oraz eliminowanie zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym stanowi również priorytet polityki społecznej państw członkowskich Unii Europejskiej.

- *Program Wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025*. Celem programu „Aktywni +” jest zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego. Cztery obszary programu „Aktywni +” to m.in.: *aktywność społeczna*, która obejmuje niesienie pomocy osobom starszym w aktywnym spędzaniu wolnego czasu m.in. przez rozwijanie wolontariatu czy zwiększenie zainteresowania w obszarze rynku pracy. Polega ona również na wsparciu seniorów mniej samodzielnych; *partycypacja społeczna* przyczynia się natomiast do wzmocnienia samoorganizacji seniorów oraz zwiększeniu ich wpływu na życie lokalnych środowisk; działania obejmują również pomoc osobom starszym *wykluczonym cyfrowo*. Zwiększają ich umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami oraz zapewniają im bezpieczne funkcjonowanie przy wykorzystywaniu współczesnych narzędzi cyfrowych. Ważne jest również *przygotowanie do starości*. Służy temu wzmocnianie trwałych relacji międzypokoleniowych oraz kształtowanie postaw empatycznych wobec osób starszych. Istotne jest również upowszechnianie pozytywnego wizerunku osób w jesieni wieku oraz prowadzenie działań na rzecz ich bezpieczeństwa.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE MYCIELIN

2.1. Położenie geograficzne

Gmina Mycielin położona jest w południowo - wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie kaliskim, na północny wschód od miasta Kalisza. Od strony północno - zachodniej graniczy z gminą Rychwał (powiat koniński), od strony północno - wschodniej z gminą Tuliszków (powiat turecki), od wschodu z gminą Malanów (powiat turecki), od południa z gminą Żelazków i Ceków Kolonia (powiat kaliski), od zachodu z gminą Stawiszyn (powiat kaliski). Od stolicy województwa – Poznania – miejscowość Słuszków dzieli dystans w linii prostej 106 km. Długość trasy samochodowej pomiędzy Poznaniem a Słuszkowem, przez autostradę A2 wynosi 129,9 km. Czas podróży w przybliżeniu wynosi 1h i 32'.

Gmina Mycielin to jedna z jedenastu jednostek administracyjnych powiatu kaliskiego, w którym wyodrębniono administracyjnie dwa miasta: miasto Stawiszyn i miasto Opatówek. Na terytorium powiatu kaliskiego funkcjonują następujące jednostki samorządu terytorialnego stopnia podstawowego:

- gmina miejska-wiejska – Stawiszyn,
- gmina miejska-wiejska – Opatówek,
- gmina wiejska – Blizanów,
- gmina wiejska – Brzeziny,

- gmina wiejska – Ceków - Kolonia,
- gmina wiejska – Godziesze Wielkie,
- gmina wiejska – Koźminek,
- gmina wiejska – Lisków,
- **gmina wiejska – Mycielin,**
- gmina wiejska – Szczytniki,
- gmina wiejska – Żelazków

Powierzchnia gminy Mycielin wynosi 111 km² (11100 ha), z czego powierzchnia gruntów leśnych wynosi 4217,6 ha, w tym lasy 4127,5 ha. Powierzchnia lasów będących własnością Skarbu Państwa wynosi 3344,8 ha, w tym w Zarządzie Lasów Państwowych znajduje się 3340 ha. Własnością gminy jest 4,4 ha lasów. Powierzchnia lasów prywatnych wynosi 868,5 ha (wg Rocznika Statystycznego Województwa Wielkopolskiego 2019 Podregiony Powiaty Gminy).

Gmina Mycielin pod względem powierzchni znajduje się na czwartej pozycji w powiecie kaliskim po Blizanowie, Brzezinach i Żelazkowie. Rozciągłość gminy z zachodu na wschód wynosi 10,95 km, a z południa na północ 19,13 km. Jest zatem gminą o znacznej wielkości, biorąc pod uwagę powierzchnie wszystkich gmin powiatu kaliskiego.

Pod względem administracyjnym gmina Mycielin tworzy gminę wiejską wraz z otaczającymi ją terenami wiejskimi. W skład gminy wchodzi następujące sołectwa:

- Aleksandrów,
- Bogusławice,
- Danowiec,
- Dzierzbín,
- Dzierzbín Kolonia,
- Gadów,
- Korzeniew,
- Kościelec,
- Kościelec Kolonia,
- Kuszyn,
- Mycielin,
- Przyranie,
- Słuszków,
- Stropieszyn,
- Teodorów,
- Zamęty, a ogółem jest 26 miejscowości. W skład 16 wsi sołeckich wchodzi wsie i przysiółki.

Stosunkowo niewielka odległość od miasta Kalisza, Turku i Konina pozytywnie wpływa na sferę społeczną gminy. Z racji przynależności do powiatu kaliskiego uwidaczniają się powiązania gminy z miastem Kalisz, który pełni funkcje silnego ośrodka skupiającego szereg instytucji administracyjnych, publicznych, finansowych, wymiaru sprawiedliwości, zarządzania, kultury, edukacji, służby zdrowia i innych. Najważniejszą z nich obok rozrywki, szkolnictwa, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, jest praca. Kalisz to miejsce pracy wielu mieszkańców gminy. Ma to istotny wpływ na stan zatrudnienia i przekłada się na stan bezrobocia na terenie gminy.

Gmina Mycielin oferuje mieszkańcom Kalisza tereny służące do celów letniskowych we wsiach położonych wśród lasów. Gmina charakteryzuje się dobrymi warunkami dla rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Wśród kluczowych atrakcji gminy wymienić można: stanowiska archeologiczne, obiekty sakralne, zespoły podworskie z dworami i parkami, a także tory zabytkowej kolejki wąskotorowej.

2.2. Sytuacja demograficzna

W Polsce od lat można zaobserwować spadek liczby ludności i jednocześnie wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Problem ten dotyczy również gminy Mycielin. Przez ostatnie 5 lat można zaobserwować systematyczny spadek ludności w naszej gminie. Z przedstawionych poniżej analizy danych demograficznych można wskazać 3 kluczowe problemy występujące w gminie: ujemny przyrost naturalny, spadek liczby mieszkańców oraz starzenie się społeczeństwa.

Tabela Nr. 1. Liczba ludności Gminy Mycielin w okresie 2018-2022

Stan na dzień:	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Liczba ludności	4875	4865	4843	4790	4743

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji ludności Gminy Mycielin

W roku 2018 liczba mieszkańców wynosiła 4875 osób, natomiast w 2022 roku spadła do 4743 osób. W ciągu 5 lat liczba mieszkańców spadła o 132 osoby. Zgodnie z Ewidencją Ludności Urzędu Stanu Cywilnego w Mycielinie na terenie gminy Mycielin według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zamieszkiwało 4743 osoby, z czego 2387 to kobiety, a 2356 osób stanowią mężczyźni.

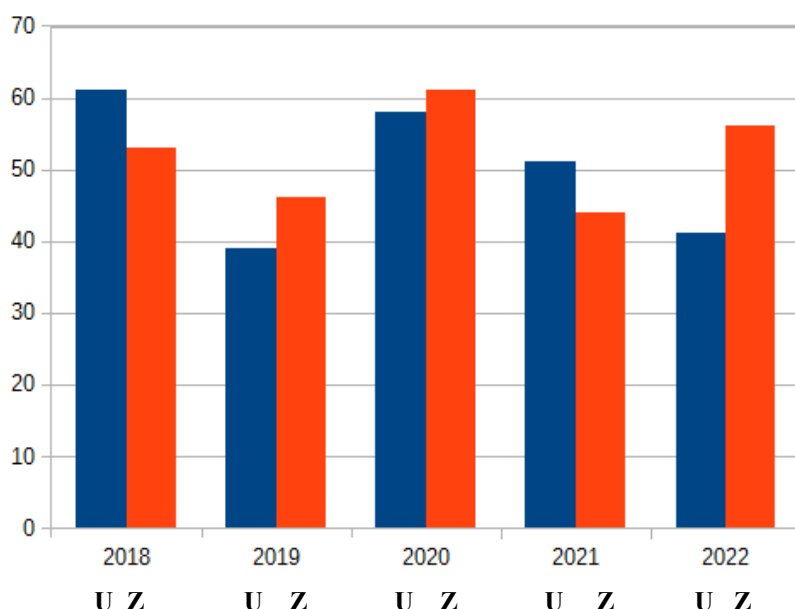
Tabela Nr. 2. Liczba urodzeń i zgonów w okresie 2018-2022 z podziałem na płeć

Liczba urodzeń	2018	2019	2020	2021	2022
Kobiety	34	20	26	20	19
Mężczyźni	27	19	32	31	22
RAZEM	61	39	58	51	41
Liczba zgonów	2018	2019	2020	2021	2022
Kobiety	22	23	32	33	25
Mężczyźni	31	23	29	11	31
RAZEM	53	46	61	44	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji ludności Gminy Mycielin

Porównując dane za rok 2022 i 2021 liczba mieszkańców zmalała o 47 osoby. Źródłem niekorzystnego trendu jest między innymi większa liczba zgonów od urodzeń oraz narastająca liczba odpływu mieszkańców. W roku 2022 liczba urodzeń wynosiła 41, a zgonów 56. Rok 2019, 2020 oraz 2022 zamknął się z ujemnym przyrostem naturalnym.

Wykres Nr. 1. Liczba urodzeń i zgonów w okresie 2018-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji ludności Gminy Mycielin (U- urodzenia, Z- zgony)

Analizując liczbę mieszkańców poszczególnych sołectw i dokonując porównania roku 2018 oraz 2022 nasuwają się następujące wnioski: 12 sołectw odnotowało spadek w liczbie mieszkańców, liczba mieszkańców w 2 sołectwach utrzymała się na tym samym poziomie: Aleksandrów i Słuszków oraz 2 sołectwa odnotowały wzrost w liczbie mieszkańców, należą do nich Dzierzbina Kolonia i Danowiec.

Tabela Nr. 3. Liczba mieszkańców sołectw w okresie 2018-2022

Lp	Miejscowość	Liczba mieszkańców				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Aleksandrów	83	84	84	85	83
2	Bogusławice	256	251	245	235	232
3	Danowiec	101	107	109	107	104
4	Dzierzbina	263	268	272	262	260
5	Dzierzbina-Kolonia	242	239	240	243	246
6	Gadów	328	317	317	314	304
7	Korzeniew	574	574	575	575	561
8	Kościelec	349	349	347	339	330
9	Kościelec-Kolonia	335	336	338	333	332
10	Kuszyn	254	256	255	250	247
11	Mycielin	488	481	489	488	478
12	Przyranie	516	511	501	494	495

13	Słuszków	431	435	428	426	431
14	Stropieszyn	326	326	319	313	314
15	Teodorów	58	58	58	56	56
16	Zamęty	271	273	266	270	270
RAZEM		4875	4865	4843	4790	4743

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji ludności Gminy Mycielin

Tendencja spadkowa liczby ludności w gminie Mycielin w dużej mierze ma związek z ogólną sytuacją zmniejszenia się ludności w całej Polsce. Społeczeństwo starzeje się. Okres życia stale się wydłuża co skutkuje tym, że następuje przyrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela Nr. 4. Statystyka ludności wg wieku i płci w okresie 2018-2022

ROK	2018		2019		2020		2021		2022	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
do 18 lat	450	480	441	467	450	462	447	463	440	463
18-60 lat	1390	1450	1383	1441	1361	1434	1342	1387	1325	1358
pow. 60 lat	614	491	621	512	621	515	621	530	622	535
RAZEM	2454	2421	2445	2420	2432	2411	2410	2380	2387	2356

* K- Kobieta, M- Mężczyzna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji ludności Gminy Mycielin

Analizując dane w powyższej tabeli w okresie 2018-2022 zauważyć należy wzrost w liczbie osób w wieku poprodukcyjnym tj. pow. 60 lat zarówno w przypadku kobiet jak i mężczyzn oraz spadek liczby osób w wieku produkcyjnym tj 18-60 lat. Od ponad 25 lat niska liczba urodzeń w Polsce nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń. Podsumowując zmniejszenie liczby ludności w gminie Mycielin nie jest problemem, który dotyczy tylko i wyłącznie obszaru naszej gminy, ale jest to problem obejmujący całą Polskę w związku z coraz mniejszą liczbą urodzeń i tym samym zmniejszaniem się liczby ludności w kraju.

2.3. Rynek pracy i bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem występującym powszechnie w wielu krajach, dotyczy ono również krajów wysoko rozwiniętych. Bezrobocie to nic innego jak utrata lub brak pracy, a praca odgrywa istotną rolę w życiu człowieka. Bezrobocie jako kwestia społeczna dotyczy dużych grup społecznych, zakłóca prawidłowy rozwój społeczny, jest źródłem napięć społecznych, a nawet konfliktów. Jest ono problemem nie tylko ekonomicznym i społecznym, ale przede wszystkim wyjątkowo bolesnym problemem jednostek.

Bezrobocie jest zjawiskiem, które najczęściej powoduje ubóstwo jednostek i rodzin, prowadząc tym samym do ich marginalizacji, wykluczenia ze społeczeństwa. Bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia. Poniżej zostały przedstawione dane statystyczne dotyczące bezrobocia wśród mieszkańców z terenu Gminy Mycielin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu.

Tabela Nr. 5 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Kalisz w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Liczba osób				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób bezrobotnych ogółem w tym:	38	42	53	53	52
kobiety	25	30	32	32	27
mężczyźni	13	12	21	21	25
osoby z prawem do zasiłku	5	3	7	9	6
osoby do 30 roku życia	10	14	18	12	15
osoby powyżej 50 roku życia	10	10	11	15	13
niepełnosprawni	8	6	5	5	7
osoby długotrwale bezrobotne	25	17	29	27	30
osoby bez kwalifikacji zawodowych	13	13	14	14	14
osoby bez doświadczenia zawodowego	4	5	6	4	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Kalisz

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu w latach 2018-2022 liczba osób bezrobotnych-zarejestrowanych systematycznie wzrastała do roku 2019 i od trzech lat utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie tj. powyżej 50 osób. Osoby bezrobotne w roku 2022 stanowią 1,1% ogółu mieszkańców Gminy Mycielin. W okresie 2018-2021 zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowiły kobiety, sytuacja zmieniła się, a liczba osób bezrobotnych w podziale na kobiety i mężczyzn mniej więcej wyrównała w roku 2022 gdzie odnotowaliśmy 27 kobiet bezrobotnych i 25 mężczyzn bezrobotnych. Udział mężczyzn w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w badanym okresie uległ widocznemu wzrostowi. W porównaniu roku 2016 i 2022 odnotowaliśmy wzrost bezrobocia w przypadku mężczyzn o 92,3 %. Jak wynika z powyższej tabeli liczba osób

bezrobotnych z prawem do zasiłku na przestrzeni badanego okresu jest nieznaczną w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie Mycielin.

W gminie Mycielin część mieszkańców utrzymuje się z pracy zarobkowej, a część wyłącznie z gospodarstwa rolnego. Około 1% mieszkańców dotknięta jest oficjalnie problemem bezrobocia. Statystyki dotyczące bezrobocia są w pewnym stopniu zniekształcone (nieoszacowane) ze względu na występowanie bezrobocia utajonego. Ten czynnik jest z kolei zależny od pracy „na czarno” oraz emigracji zarobkowej mieszkańców posiadających zameldowanie na terenie naszej gminy.

2.4. Oświata i wychowanie

W roku szkolnym 2022/2023 podobnie jak w latach poprzednich Gmina Mycielin była organem prowadzącym dla 4 Szkół Podstawowych oraz jednego Przedszkola. Reforma oświaty spowodowała utworzenie od roku szkolnego 2017/2018 nowej sieci szkół, gdzie likwidacji uległo Gimnazjum w Korzeniewie, które zostało przekształcone w Szkołę Podstawową w Korzeniewie. Na terenie Gminy Mycielin znajdują się następujące placówki oświatowe:

1. Szkoła Podstawowa w Mycielinie
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kościelcu
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dzierzbinie Kolonii
4. Szkoła Podstawowa w Korzeniewie
5. Przedszkole w Korzeniewie

Do Szkoły Podstawowej w Mycielinie uczęszcza łącznie 112 dzieci: 88 uczniów i 24 dzieci do oddziału przedszkolnego. W placówce kadrę pedagogiczną stanowi 25 nauczycieli, w tym dwóch nauczycieli przebywa na urlopie dla poratowania zdrowia do maja 2024 r. W szkole na część etatu zatrudniony jest pedagog-terapeuta, logopeda, pedagog specjalny i psycholog, W szkole funkcjonuje opieka medyczna, jednak sprowadza się ona do jednego dyżuru w tygodniu przez około 2-3 godziny. Szkoła posiada salę gimnastyczną, pracownię komputerową z dostępem do Internetu, czytelnię, świetlicę oraz korzysta z kompleksu boisk „Orlik” usytuowanych obok szkoły. W szkole funkcjonuje również stołówka, posiłki dostarczane są przez podmiot zewnętrzny (15 uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków). Na terenie placówki prowadzone są dodatkowe zajęcia:

- sportowe dla uczniów klas młodszych (I-III) i klas starszych (IV- VIII),
- gimnastyka korekcyjna dla uczniów klas I- III i dzieci z oddziału przedszkolnego,
- artystyczne (zespół wokalny „Wiolinki”, teatrzyk, koła plastyczne, koło taneczne, zespół instrumentalny),
- przedmiotowe (języka angielskiego, języka niemieckiego, koło dziennikarskie),

- zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tj. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające uzdolnienia,
- Szkoła współpracuje z różnymi instytucjami. m.in. z Biblioteką Publiczną Gminy Mycielin.

Dyrekcja szkoły wskazała 3 niżej wymienione główne problemy występujące wśród uczniów:

1. Skrajna, niska samoocena uczniów,
2. Cyberprzemoc i uzależnienie od nowych technologii,
3. Niski poziom umiejętności radzenia sobie ze stresem , trudności w relacjach koleżeńskich.

Do placówki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kościelcu uczęszcza 94 uczniów (szkoła), 14 dzieci („0”), 43 dzieci (przedszkole). Łącznie kadra pedagogiczna składa się z 21 nauczycieli. Zespół obecnie zatrudnia nauczycieli specjalistów: pedagoga specjalnego, psychologa, pedagoga , logopedę oraz nauczyciela terapeutę. Łączny wymiar czasu pracy specjalistów wynosi 33 godziny tygodniowo. Szkoła posiada salę gimnastyczną, pracownię komputerową z dostępem do Internetu, czytelnię, świetlicę oraz boisko sportowe. W szkole funkcjonuje również stołówka (14 uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków).

Dyrekcja szkoły wskazała 3 niżej wymienione główne problemy występujące wśród uczniów:

1. Hejt w sieci, oraz brak akceptacji w grupie rówieśniczej,
2. Zbyt łatwy dostęp do narkotyków i substancji psychoaktywnych,
3. Brak wystarczającej opieki i zainteresowania rodziców wobec swoich dzieci.

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym znajdującym się w Dzierżbiniu -Kolonii uczęszcza 144 uczniów. Placówka zatrudnia 23 nauczycieli. W szkole dyżuruje również higienistka, a w ramach współpracy z Przychodnią w Korzeniewie w zależności od potrzeb swoje dyżury prowadzi logopeda. Zespół szkolno – przedszkolny posiada salę gimnastyczną, pracownię komputerową z dostępem do Internetu oraz świetlicę. W szkole funkcjonuje również stołówka (9 uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków). Na terenie placówki prowadzone są różnorodne koła zainteresowań, w tym koło języka angielskiego i niemieckiego, chór oraz zajęcia artystyczne. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające uzdolnienia oraz porady i konsultacje dla uczniów.

Dyrekcja szkoły wskazała 3 niżej wymienione główne problemy występujące wśród uczniów:

1. Niski poziom poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie co przyczynia się do braku poszanowania własności wspólnej i nie przestrzegania wcześniej ustalonych zasad,
2. Niska motywacja do nauki oraz niska świadomość wartości edukacji
3. Zbyt częste korzystanie z technologii informacyjnej w tym udzielanie się w mediach społecznościowych, co powoduje nieumiejętne gospodarowanie czasem wolnym.

Do Szkoły Podstawowej w Korzeniewie uczęszcza 58 uczniów, zatrudnionych jest 20 nauczycieli. Tak jak we wszystkich szkołach, w szkole przez 6 godzin raz w tygodniu swoje dyżury ma psycholog oraz pedagog specjalny. Placówka posiada salę gimnastyczną, pracownię komputerową z dostępem do Internetu oraz świetlicę. W szkole funkcjonuje również stołówka (2 uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków). W ramach dodatkowych zajęć prowadzone jest : koło języka angielskiego, koło języka polskiego, koło języka niemieckiego, koło historyczne, koło matematyczne, koło zajęć artystycznych oraz koło wychowania fizycznego. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi prowadzone są zajęcia: dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, logopedyczne, związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz porady i konsultacje dla uczniów. W szkole prowadzone są również programy profilaktyczne podejmujące problematykę związaną z zażywaniem narkotyków, nikotynizmem, pt. „Stop dopalaczom”. Szkoła prowadzi także zajęcia podejmujące tematykę związaną z przemocą i agresją wśród młodzieży w tym agresją elektroniczną – „Cyberprzemoc”. Realizowany jest również program pt. „Trzymaj formę”, za jego pośrednictwem realizowane są w szkole zawody sportowe. Ponadto funkcjonuje szkolne koło Caritas , PCK, ZHP : Gromada Zuchowa i Drużyna Harcerska.

Dyrekcja szkoły wskazała 3 niżej wymienione główne problemy występujące wśród uczniów:

1. Cyberprzemoc,
2. Wyłączenie cyfrowe uczniów,
3. Problemy emocjonalno – społeczne.

Do Zespołu Przedszkolnego w Korzeniewie uczęszcza 65 dzieci, zatrudnionych jest 12 nauczycieli. Placówka nie posiada kuchni, w której przygotowuje się posiłki- catering. W przedszkolu nie funkcjonuje stołówka (2 uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków). W ramach dodatkowych zajęć prowadzona jest: gimnastyka korekcyjna, logopedia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rytmika, język angielski. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi prowadzone są zajęcia rewalidacyjne, logopedia, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zatrudnionych jest dwóch nauczycieli wspomagających. Placówka opłaca zajęcia integracji sensorycznej oraz zajęcia neurologopedyczne, które odbywają się poza przedszkolem i na które dzieci z autyzmem jeżdżą indywidualnie z rodzicami.

Dyrekcja Zespołu przedszkolnego wskazała 3 niżej wymienione główne problemy występujące w środowisku przedszkolnym:

1. Złe warunki lokalowe- zbyt małe sale dydaktyczne,
2. Brak gabinetów do zajęć specjalistycznych, np. integracji sensorycznej,
3. Brak kuchni i stołówki, w której mogłyby być przygotowywane posiłki dla dzieci.

Tabela Nr. 6 Liczba uczniów w roku szkolnym 2022/2023

Lp	Szkoła	Liczba uczniów	„0”	KI I	KI II	KI III	KI IV	KI V	KI VI	KI VII	KI VIII	
1	Mycielin	112	24	11	12	7	14	13	12	12	7	
2	Kościelec	151	43	15	13	13	18	10	10	15	0	
			14									
			57									
3	Dzierzbín	144	18	11	10	7	18	13	15	10	17	
			25									
			43									
4	Korzeniew	58	0	8	6	7	5	10	11	11	0	
5	Przedszkole	65	17									

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkół i Przedszkola z terenu Gminy Mycielín

2.5. Ochrona zdrowia

Problemem trapiącym mieszkańców Polski od dłuższego czasu jest system opieki zdrowotnej, to w jaki sposób funkcjonuje oraz jaki dostęp do lekarzy specjalistów oferuje mieszkańcom poszczególnych regionów. Najczęstszymi problemami Polaków są: utrudniony dostęp do leczenia specjalistycznego (w szczególności szpitalnego) i długie kolejki oczekujących na świadczenia, niezadowalająca jakość udzielanych świadczeń zdrowotnych, niskie płace w sektorze opieki zdrowotnej i masowa emigracja specjalistycznych kadr medycznych do pozostałych krajów Unii Europejskiej.

Na terenie Gminy Mycielín funkcjonuje jeden Ośrodek zdrowia (przychodnia). Główną opiekę zdrowotną w gminie prowadzi Przychodnia Korzeniew. Ponadto na terenie gminy mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy stomatologicznej w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej- Poradnia Stomatologiczna mieszczącym się w budynku Przychodni. Ośrodek zdrowia oferuje mieszkańcom dostęp do podstawowych usług medycznych w zakresie pediatrii, ginekologii, diabetologii, badań diagnostycznych oraz EKG. W przypadku potrzeby udania się do innej poradni specjalistycznej mieszkańcy gminy mają do dyspozycji usługi zlokalizowane w Stawiszynie lub Kaliszu. Na terenie gminy czynne są dwie apteki, jedna w Mycielínie druga przy Ośrodku zdrowia w Korzeniewie.

2.6. Działalność w zakresie kultury i sportu

Prawo dostępu do kultury jest jednym z podstawowych praw człowieka. W rozwiązywaniu problemów społecznych działania o charakterze kulturalnym, sport oraz rekreacja odgrywają kluczową rolę. Rozpowszechnianie kultury oraz budzenie aspiracji kulturalnych wśród społecznie zmarginalizowanych mieszkańców gminy daje szansę na przełamywanie istniejących barier

finansowych i społecznych. Sport i rekreacja to elementy znacząco wpływające na jakość życia. Przyczyniają się do kształtowania zachowań, nawyków i postaw służących ochronie zdrowia.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Publiczna Biblioteka w Mycielinie oraz jej filia w Dzierzbiniu, które oprócz upowszechniania czytelnictwa prowadzą działalność oświatową zarówno dla dzieci jak i dorosłych, organizując wystawy, spotkania autorskie, prelekcje, lekcje biblioteczne oraz konkursy. Ponadto na terenie biblioteki w Mycielinie odbywają się konsultacje dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dyżury z psychologiem.

Tabela Nr. 7 Liczba czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba dzieci i młodzieży	221	205	189	207	207
Liczba dorosłych	194	268	275	251	281
OGÓLEM	415	473	464	458	488

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Biblioteki Publicznej Gminy Mycielin

Na przestrzeni lat 2018-2022 liczba czytelników z wyjątkiem roku 2020 wzrastała. W roku 2022 odnotowano największą ogólną liczbę czytelników na przestrzeni badanego okresu, liczba czytelników wyniosła 488 osób.

Na terenie Gminy Mycielin nie ma instytucji kulturalnych i sportowych w których mieszkańcy gminy mogliby spędzać swój wolny czas, dlatego tak dużą rolę odgrywa Biblioteka Publiczna. W budynku Biblioteki znajduje się również świetlica dla dzieci i młodzieży na terenie której odbywają się między innymi takie zajęcia (dla dzieci, młodzieży i dorosłych) jak:

- Zajęcia z języka angielskiego,
- Zajęcia taneczne,
- Zajęcia karate,
- Zajęcia Fitness,
- „Akademia Dwulatka”- zajęcia sensoryczne dla maluszków w wieku od 1 do 3 lat,
- Zajęcia jako forma wypełnienia czasu wolnego dla dzieci w wieku 5-13 lat pozostających w domach w okresie ferii zimowych,
- Zajęcia jako formę wypełnienia czasu wolnego dla dzieci w wieku 5-13 lat pozostających w domach w okresie wakacji,
- Zumba,
- Zajęcia kulinarne i manualno-plastyczne,
- Warsztaty florystyczne,

- Warsztaty tworzenia dekoracji bożonarodzeniowych i wiele innych.

Na terenie gminy znajdują się obiekty sportowe, na których rozgrywają się mecze piłki nożnej, co sprzyja uprawianiu sportu. Działają kluby sportowe: Ludowy Zespół Sportowy „Wicher” Mycielin, Klub Sportowy „Dragon” Dzierzbín, Klub Sportowy Korzeniew, Klub Tenisa Stołowego „Grom” Przyranie. Na terenie gminy funkcjonuje też Gminna Orkiestra Dęta w Mycielinie, która uczestniczy w wielu uroczystościach, przeglądach i prezentacjach lokalnych, patriotycznych i kościelnych. Pozostałe organizacje działają w sferze kultury oraz wzajemnej pomocy.

Koła Gospodyń Wiejskich na terenie Gminy Mycielin :

1. Koło Gospodyń Wiejskich Stropieszyn: 34 członków
2. Koło Gospodyń Wiejskich Korzeniew: 33 członków
3. Koło Gospodyń Wiejskich w Mycielinie: 46 członków
4. Koło Gospodyń Wiejskich w Słuszkowie: 33 członków
5. Koło Gospodyń Wiejskich w Kuszynie: 34 członków
6. Koło Gospodyń Wiejskich w Kościelcu: 45 członków
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Zamętach: 54 członków
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Przyranie: 78 członków
9. Koło Gospodyń Wiejskich Danowiec: 41 członków
10. Koło Gospodyń Wiejskich w Dzierzbínie: 55 członków

Na terenie Gminy funkcjonują jeszcze nieformalnie Koła Gospodyń Wiejskich: w Gadowie (23 członków) i Bogusławicach (15 członków), ale nie są zarejestrowane w ARiMR.

Na terenie Gminy działa również Stowarzyszenie Seniorów Gminy Mycielin które zrzesza 120 członków.

2.7. Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy oraz utrzymywanie warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie oraz mienie obywateli jest nadrzędnym celem władz. Ochrona przed zaburzeniem ładu prawnego, zakłóceniami funkcjonowania obywateli przyczynia się do podtrzymania sprawnego i operatywnego działania zarówno podmiotów działających na terenie gminy, jak i organizacji pozarządowych współpracujących z pomocniczymi jednostkami samorządu terytorialnego. Bezpieczeństwo publiczne ściśle związane jest z bezpieczeństwem socjalnym, które również gmina stara się zagwarantować mieszkańcom poprzez zapewnienie ładu społecznego dzięki spójnemu systemowi praw na wypadek trudnej sytuacji życiowej obywateli oraz w razie zagrożenia ich życia, a także zapewnienie mieszkańcom niezbędnych środków do życia. Bezpieczeństwo publiczne jest jednym z najważniejszych wyznaczników jakości życia, chroni przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie mieszkańców.

Na terenie Gminy Mycielin dozór bezpieczeństwa prowadzony jest przez policję, komisariat Policji w Stawiszynie oraz Straż Pożarną. Na terenie Gminy Mycielin funkcjonuje 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- 1) OSP Danowiec,
- 2) OSP Dzierzbín
- 3) OSP Gadów
- 4) OSP Kościelec Kolonia
- 5)OSP Korzeniew
- 6) OSP Kuszyn
- 7) OSP Mycielinie
- 8) OSP Przyranie
- 9) OSP Słuszków
- 10) OSP Stropieszyn
- 11) OSP Zamęty

W krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym znajduje się 1 jednostka z terenu Gminy Mycielin, tj. OSP Mycielin. Liczba członków zwyczajnych we wszystkich OSP na terenie Gminy Mycielin to 381 osób, członków wspierających 4, członków honorowych 18. Liczba wyszkolonych strażaków ratowników 56. W 2022 roku strażacy z terenu gminy brali udział łącznie w 64 zdarzeniach i w 3 szkoleniach. Na terenie Gminy Mycielin działają 2 młodzieżowe drużyny pożarnicze, w tym: 3 sekcje i 30 członków Na wyposażeniu jednostek OSP z terenu Gminy Mycielin są 2 lekkie, 2 średnie i 3 ciężkie samochody specjalne pożarnicze.

2.8. Problemy społeczne w perspektywie ośrodka pomocy społecznej

Wśród mieszkańców Gminy Mycielin można zdefiniować wiele problemów i zagrożeń, które wpływają zarówno na jakość życia poszczególnych osób i ich rodzin, jak i również rozwój całej społeczności lokalnej. Informacje o identyfikowanych problemach oraz ich charakterystyka są wynikiem analizy dokumentów będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mycielinie. Analizie poddano dokumentację opisującą pięcioletni horyzont czasowy, biorąc pod uwagę liczbę rodzin objętych poszczególnymi formami wsparcia, liczbę osób w tych rodzinach, w wybranych przypadkach także liczbę udzielonych świadczeń. Za najbardziej istotne dla rzetelnej identyfikacji problemów społecznych uznano wartości liczbowe przedstawiające liczbę osób i rodzin korzystających z różnego typu wsparcia uznając, że te osoby

i rodziny stanowią istotną grupę reprezentatywną, bowiem reprezentują tę część mieszkańców Gminy Mycielin, która dotknięta jest różnego rodzaju problemami społecznymi.

Tabela Nr 8. Powody przyznania pomocy przez GOPS w Mycielinie w latach 2018-2022

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2018		2019		2020		2021		2022	
ubóstwo	44	167	48	124	30	90	32	97	39	110
bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	6	28	4	19	7	38	7	34	9	41
bezrobocie	8	22	8	26	5	17	7	18	7	20
niepełnosprawność	38	86	30	79	24	57	22	46	21	43
długotrwała lub ciężka choroba	7	13	0	0	4	5	6	12	9	26
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	12	45	9	50	6	28	0	0	3	19
W tym: rodziny niepełne	6	19	2	7	1	4	0	0	0	0
rodziny wielodzietne	3	15	6	40	4	22	0	0	3	19
alkoholizm	2	8	1	3	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	0	2	4	2	4	2	8	2	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Prawo do wsparcia materialnego udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych: głównie kryterium dochodowe i przesłanka uzasadniająca trudną sytuację życiową. Dzięki świadczeniom z pomocy społecznej rodziny są wspierane w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pracownicy Ośrodka podejmują działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności

uzasadniających udzielanie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości finansowych Ośrodka. Dla wielu rodzin pomoc zabezpieczająca minimum potrzeb jest bardzo wygodna, często niszczy ich chęć do podjęcia pracy czy też innych działań zmierzających do poprawy swojej trudnej sytuacji życiowej.

Do czterech najczęstszych powodów udzielania pomocy mieszkańcom Gminy w okresie 2018-2022 należą:

- ubóstwo: które definiowane jest jako sytuacja w której jednostka nie dysponuje wystarczającymi środkami pozwalającymi na zaspokojenie jej potrzeb. Ludzie żyją w ubóstwie jeśli ich dochód i zasoby są tak niskie, że uniemożliwiają im osiągnięcie poziomu życia uznawanego w ich społeczeństwie za minimalnie akceptowalne. Są oni często wykluczeni i zmarginalizowani w stosunku do aktywności gospodarczych, społecznych czy kulturalnych. Czynnikiem szczególnie sprzyjającym występowaniu zjawiska ubóstwa jest bezrobocie, wielodzietność, niezaradność i niskie kwalifikacje zawodowe. W celu ograniczenia skutków ubóstwa na terenie Gminy, GOPS w Mycielinie podejmuje działania mające na celu kompleksowe wsparcie rodzin nie tylko w formie pomocy finansowej i rzeczowej, ale również szeroko rozumianej pracy socjalnej na którą składa się udzielanie informacji i wskazówek, pomoc przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa czy współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej.

- niepełnosprawność i długotrwała choroba: oznaczają utrudnienie, ograniczenie, uniemożliwienie w pełni sprawnego funkcjonowania w środowisku z uwagi na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. Osoby te są wspomagane w formie pomocy usługowej i finansowej. Osobami niepełnosprawnymi są osoby, które ze względu na swój stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, trwale lub okresowo z powodu ograniczeń i utrudnień nie mogą wypełniać ról społecznych, a w szczególności wykonywać pracy zawodowej. Dysfunkcyjność osób niepełnosprawnych często prowadzi do zjawiska wykluczenia z życia zawodowego i społecznego. Wsparcie ww. osób ma charakter finansowy, usługowy i opiekuńczy. Istotnym elementem wsparcia tych osób jest również praca socjalna na rzecz włączenia społecznego osób dotkniętych niepełnosprawnością. Działania podejmowane przez pracowników GOPS mają na celu ułatwienie kontaktów z placówkami zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej, inicjowanie kontaktów rodzinnych oraz podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowaniu opieki nad osobą wymagającą wsparcia osób trzecich.

- bezrobocie: dezaktywacja zawodowa generuje istotne deficyty osobiste, rodzinne i społeczne. W perspektywie indywidualnej jest to przede wszystkim spadek poczucia własnej wartości, brak motywacji do działania i izolacja społeczna. W perspektywie funkcjonowania rodziny jest to niemożność zabezpieczenia bytu materialnego, która skłania do korzystania z pomocy instytucji

zewnątrznych. Brak pracy przekłada się także na zaburzenie tradycyjnego modelu działania rodziny opartego na autorytecie rodziców jako gwaranta bezpieczeństwa finansowego rodziny. Frustracja osób bezrobotnych przekłada się często na tendencję do nadużywania alkoholu oraz zachowania agresywne. W przypadku bezrobocia długotrwałego czynniki te utrwalają się powodując uzależnienie od systemu pomocy społecznej. GOPS podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania i ograniczania bezrobocia wśród osób zamieszkałych na terenie naszej Gminy. Osoby te uzyskują wsparcie w formie zasiłków, pomocy rzeczowej oraz pomocy w formie pracy socjalnej.

- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych: bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny. Objawia się problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z prezentowaniem przez dzieci zachowań agresywnych, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Pomoc w takich przypadkach zmierza do udzielenia rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami do których zaliczymy: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domową, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Ochrona rodziny jest istotnym obowiązkiem społeczeństwa. Środowiska dotknięte problemem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych mogą skorzystać z pomocy Ośrodka, a w razie konieczności możliwy jest kontakt z pedagogiem, psychologiem i prawnikiem. Dodatkową formą wsparcia tych rodzin jest pomoc asystenta rodziny.

Asystent rodziny pomaga rodzicom w pokonywaniu trudności i barier, w pełnieniu ról społecznych i pracuje na rzecz osiągnięcia stabilizacji rodziny, odbudowania więzi i relacji rodzinnych. Praca z rodziną jest również organizowana i kontynuowana w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, a rolą asystenta są działania ukierunkowane na rzecz jak najszybszego powrotu dziecka do rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych w tym prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Potrzeba współpracy asystenta z rodziną ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poniższa tabela obrazuje ilościowy wykaz rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny na terenie Gminy w latach 2018-2022.

Tabela Nr 9. Rodziny objęte pomocą Asystenta rodziny w latach 2018-2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba zatrudnionych Asystentów rodziny	1	1	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem	16	11	8	7	7
Liczba dzieci objętych wsparciem	34	25	17	17	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Główne problemy występujące w rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny to: uzależnienia od alkoholu, niewydolność wychowawcza, zaniedbana wychowawcza, niezaradność życiowa, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Każda rodzina objęta pomocą asystenta ma inne cele, zasoby i deficyty, do każdej z nich należy podchodzić indywidualnie, aby ustalić skuteczny plan działania z rodziną. Plan działania jest aktualizowany co miesiąc wspólnie z rodziną, w ten sposób na bieżąco asystent i rodzina mogą ocenić skuteczność współpracy.

Tabela Nr 10. Typ świadczeń przyznanych przez GOPS w Mycielinie w latach 2018-2022

Typy świadczeń	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2018	2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2022	2022
pieniężne	45	108	42	126	39	140	48	151	59	160		
rzeczowe	42	171	44	156	25	104	21	102	52	130		
usługi opiekuńcze	3	3	2	2	1	1	0	0	0	0		
udzielenie schronienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2018 - 87 rodzin zmniejszyła się w roku 2020 do 64 rodzin i 2021 do 69 rodzin, natomiast w roku 2022 zwiększyła się do 111 rodzin. Wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022 r. wynikał z trudnej sytuacji rodzin w związku z długotrwałym stanem pandemii Covid-19 oraz zwiększeniem kryterium dochodowego dla świadczeń z ustawy o pomocy społecznej do 776,00 w przypadku osoby

samotnej i 600,00 zł w przypadku osób w rodzinie, które zaczęło obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. i spowodowało zwiększenie liczby rodzin kwalifikujących się do udzielenia pomocy.

W ramach wykonywania zadań gminy w badanym okresie Ośrodek udzielał świadczenia w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, usług opiekuńczych i dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach. Liczba osób objętych pomocą w badanym okresie utrzymuje się ciągle na wysokim poziomie.

Realizacja zadania dożywianie dzieci odbywa się w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, na który gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości do 80% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

Liczba dzieci objętych dożywianiem w szkołach i przedszkolach przedstawiała się następująco w badanym okresie: 2018-67, 2019-61, 2020-44, 2021-46, 2022-51. Na terenie Gminy Mycielin pomoc ta udzielana jest licznej, ale malejącej z roku na rok grupie dzieci. Wyjątkiem jest rok 2022 gdzie liczba dzieci ponownie wzrosła pod dwóch latach spadków do 51 dzieci. Malejąca liczba dzieci objętych tą formą pomocy może sugerować o poprawie sytuacji ekonomicznej rodzin wychowujących dzieci w wieku szkolnym, co może być związane z przyznaniem świadczenia wychowawczego 500+.

Zadaniem realizowanym przez Ośrodek w którym zauważyć można całkowity spadek świadczeniobiorców na przestrzeni badanego okresu są usługi opiekuńcze, które od 2021 nie są realizowane przez Ośrodek ze względu na brak osób zainteresowanych. Sytuacja ta wynikać może z realizacji w Ośrodku programów zewnętrznych takich jak "Opieka wytchnieniowa" i "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", które spowodowały objęcie bezpłatną opieką osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych z terenu Gminy bez ponoszenia dodatkowych opłat przez świadczeniobiorców tych programów.

Opieka wytchnieniowa realizowana była w GOPS od 2020 r., pomocą w ramach tego programu została objęta następująca liczba mieszkańców Gminy: 2020-2, 2021-3, 2022-5, 2023-5.

Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" jest realizowany dla mieszkańców Gminy od 2022 r., pomocą w ramach tego programu została objęta następująca liczba mieszkańców: 2022-8, 2023-7.

Tabela Nr 11. Wsparcie socjalne przyznane przez GOPS w Mycielinie w latach 2018-2022

Wsparcie socjalne	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2018		2019		2020		2021		2022	
Praca socjalna	48	123	65	179	57	142	60	171	56	141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W badanym okresie zauważyć możemy, że liczba rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Zauważalny wzrost liczby rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej odnotowano w 2019 r.- liczba rodzin uzyskała największą liczbę w badanym okresie tj. 65 rodzin, dane Ośrodka wskazują, że wzrost ten wynika z problemów rodzin głównie z powodu utraty zatrudnienia, pogorszenia sytuacji finansowej, czy problemami natury psychicznej związane z obawą o swoje zdrowie i życie.

Na obszarze Gminy Mycielin odnotowuje się również problemy związane z przemocą w rodzinie. Problem przemocy w rodzinie jest szczegółowo diagnozowany na skutek działania Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy, który jest odpowiedzialny za realizację procedury „Niebieskiej Karty” wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Rezultatem działań Zespołu jest podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących przemocy oraz wdrażania działań profilaktycznych zmierzających do ograniczenia skutków przemocy w rodzinach. Na podstawie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mycielinie na przestrzeni badanego okresu, można wyciągnąć wniosek, iż zjawisko przemocy w rodzinie na terenie Gminy Mycielin ma tendencję malejącą, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 12. Liczba rodzin z problemem przemocy w rodzinie zdiagnozowanym w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	9	30
2019	7	22
2020	8	26
2021	4	12
2022	4	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Jednym z głównych przyczyn występowania przemocy w rodzinie jest alkoholizm. Ten rodzaj uzależnienia działa bardzo destrukcyjnie na funkcjonowanie rodzin, zwłaszcza na

wychowujące się w nich dzieci. Problem alkoholizmu w rodzinie często wiąże się również z problemami finansowymi rodziny realnie zagrażając jej trwałości.

2.9. Problemy społeczne w ujęciu badania opinii mieszkańców Gminy

W ramach diagnozy problemów społecznych Gminy zostało przeprowadzone badanie ankietowe mające na celu poznanie opinii mieszkańców na temat sytuacji społecznej gminy. Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych pojawiających się na terenie Gminy. W badaniu wzięło udział 112 mieszkańców (63 kobiety, 49 mężczyzn), którzy wypełnili anonimowe ankiety odnoszące się do wybranych zagadnień. Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Płeć:

- kobieta - **63**
- mężczyzna- **49**

Wiek:

- 18 - 25 lat- **9**
- 26 – 35 lat- **28**
- 36 – 45 lat- **31**
- 46 – 65 lat- **34**
- 66 lat i więcej- **10**

Wykształcenie:

- podstawowe- **6**
- gimnazjalne- **0**
- zawodowe- **20**
- średnie- **53**
- wyższe- **33**

Związek z terenem Gminy:

- miejsce zamieszkania- **85**
- miejsce pracy- **18**
- miejsce prowadzenia działalności gospodarczej - **6**
- miejsce rekreacji, wypoczynku - **10**
- inne- **0**

Aktywność zawodowa:

- uczyć się/studiuje - **4**
- własna działalność gospodarcza - **11**
- rolnik - **19**
- praca u pracodawcy sektora prywatnego - **25**
- praca w sektorze publicznym - **26**
- emeryt/rencista - **18**

bezrobotny - 8

Uczestników badania poproszono o ocenę występujących na terenie gminy problemów oraz w jaki sposób są zadowoleni z warunków życia w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia się następująco:

1) Jak Pani/Pan ocenia aktualne ogólne warunki życia mieszkańców naszej Gminy?

- bardzo dobre- 4
- dobre- 67
- średnie- 33
- złe- 6
- nie mam zdania- 2

Większość ankietowanych oceniła warunki życia na terenie Gminy jako dobre- 60,9% natomiast średnie warunki życia wskazało 30% ankietowanych. Niecałe 6% ankietowanych oceniło warunki życia na terenie Gminy jako złe.

2) Co Pani/Pana zdaniem należy do największych atutów – mocnych stron Gminy Mycielin?

(proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- walory turystyczne, krajobrazowe, atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo tereny- 61
- zaplecze rekreacyjno-sportowe- 17
- dobra infrastruktura lokalna- 27
- dobra dostępność komunikacyjna- 12
- położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych- 26
- dbałość o środowisko- 21
- dziedzictwo kulturowe- 19
- proinwestycyjne nastawienie władz Gminy- 16
- inne- 4

Analiza powyższych danych wskazuje, że z perspektywy mieszkańców gminy największymi atutami-mocnymi stronami gminy są: walory turystyczne, krajobrazowe, atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo tereny- wskazało je 54,5% wszystkich ankietowanych, dobra infrastruktura lokalna- 24,1% , położenie przy ważnych szlakach komunikacyjnych- 24,1 % odpowiedzi.

3) Co Pani/Pana zdaniem ogranicza możliwość rozwoju -słabe strony naszej Gminy?

(proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- położenie geograficzne i warunki przyrodnicze- 5
- potencjał społeczny i ekonomiczny mieszkańców- 16

- niedostateczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych- 29
- brak środków finansowych na rozwój i inwestycje gminne- 58
- brak placówek dziennego pobytu dla seniorów- 19
- ograniczone zasoby rzeczowe i finansowe, które mogą być wykorzystane na rzecz rozwiązywania problemów społecznych- 25
- braki w infrastrukturze gminnej- 16
- słaby dostęp do opieki medycznej- 35
- braki w zakresie systemów infrastruktury społecznej i technicznej- 8
- niewystarczająco rozwinięta baza rekreacyjno- turystyczna- 14
- mała liczba lokalnych zakładów pracy- 47
- inne- 4

Analiza powyższych danych wskazuje, że największymi czynnikami ograniczającymi rozwój naszej gminy, a zarówno jej słabymi stronami są: brak środków finansowych na rozwój i inwestycje gminne 51,8 % wszystkich odpowiedzi ankietowanych, mała liczba lokalnych zakładów pracy- 42,9 % oraz słaby dostęp do opieki medycznej- 31,3 %.

4) Jakie działania należy podjąć Pani/Pana zdaniem by gmina była bardziej przyjazna dla mieszkańców? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- modernizacja dróg- 54
- poprawa komunikacji autobusowej- 35
- budowa chodników- 58
- rozwój i promocja turystyki (w tym rozbudowa bazy agroturystycznej, małej gastronomii, wytyczenie ścieżek rowerowych)- 49
- miejsce wspólnej integracji międzypokoleniowej- 33
- inne- 4

W opinii ankietowanych, aby gmina była bardziej przyjazna dla mieszkańców należy przede wszystkim zadbać o: budowę chodników- 51,8 % odpowiedzi, modernizację dróg- 48,2 % odpowiedzi oraz rozwój i promocję turystyki- 43,8 % odpowiedzi.

5) Co uważa Pani/Pan za główne problemy mieszkańców gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- ubóstwo- 26
- bezrobocie- 55
- niepełnosprawność- 28
- długotrwała lub ciężka choroba- 28
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- 36
- przemoc w rodzinie- 6

- alkoholizm- 37
- narkomania- 6
- inne- 6

Analiza powyższych danych wskazuje, że z perspektywy ankietowanych głównymi problemami mieszkańców gminy są: bezrobocie- 50,9%, alkoholizm- 33%, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych- 32,1% oraz ubóstwo- 27,7%.

6) Które z wymienionych problemów dotyczących edukacji, uważa Pani/Pan za najważniejsze?

(proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- brak żłobków- 57
- niedostateczna ilość miejsc dla dzieci w przedszkolach- 34
- niewystarczająca liczba zajęć z języka obcego- 40
- niewystarczająca liczba zajęć rewalidacyjnych dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością- 36
- niepełne wykorzystanie bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki- 43
- inne- 3

Jako największe problemy dotyczące edukacji na terenie Gminy ankietowani wskazują: brak żłobków- 50,9%, niepełne wykorzystanie bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki- 38,4%, niewystarczającą liczbę zajęć z języka obcego- 35,7%, niewystarczającą liczbę zajęć rewalidacyjnych dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością- 32,1% oraz niedostateczną ilość miejsc dla dzieci w przedszkolach- 30,4%.

7) Dostęp do edukacji w gminie Mycielin ocenia Pani/Pan:

- bardzo dobrze- 14
- dobrze- 69
- dostatecznie- 24
- niedostatecznie- 3
- nie mam zdania- 2

Dostęp do edukacji na terenie gminy ankietowani ocenili jako dobry- 61,6%, pozostałe odpowiedzi uplasowały się głównie w ocenach dostatecznej- 21,4% i bardzo dobrej- 12,5%.

8) Dostęp i jakość opieki zdrowotnej na terenie gminy ocenia Pani/Pan:

- bardzo dobrze- 5
- dobrze- 34
- dostatecznie- 49

- niedostatecznie- 21
- nie mam zdania- 3

Dostęp i jakość opieki zdrowotnej na terenie gminy ankietowani ocenili dostatecznie- 43,8%, pozostałe odpowiedzi uplasowały się głównie w ocenach dobrej 30,4% i niedostatecznej- 18,8%.

9) Które z wymienionych problemów dotyczących opieki zdrowotnej uważa Pani/Pan za najważniejsze? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- długi okres oczekiwania na usługi medyczne- 34
- ograniczony dostęp do usług medycznych- 51
- mała liczba lekarzy specjalistów- 78
- ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych- 30
- niewystarczające działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej- 30
- inne- 2

Jako najważniejsze problemy dotyczące opieki zdrowotnej na terenie Gminy ankietowani wskazują: małą liczbę lekarzy specjalistów- 69,6%, ograniczony dostęp do usług medycznych- 50% oraz długi okres oczekiwania na usługi medyczne- 30,4%. Biorąc pod uwagę dane gromadzone na potrzeby opracowania diagnostycznego, należy zaliczyć kwestię opieki zdrowotnej do istotnych problemów z jakimi borykają się mieszkańcy gminy.

10) Co może usprawnić zaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i jakości usług w gminie Mycielin? (proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- zapewnienie zajęć rehabilitacyjnych- 43
- zatrudnienie lekarzy specjalistów- 77
- zwiększenie liczby etatów lekarzy podstawowej opieki medycznej i pielęgniarek środowiskowych- 50
- zorganizowanie darmowej opieki stomatologicznej- 41
- inne- 2

Jak wynika z opinii mieszkańców, aby ulepszyć opiekę zdrowotną na terenie gminy należy: zatrudnić lekarzy specjalistów- 68,8%, zwiększyć liczbę etatów lekarzy podstawowej opieki medycznej i pielęgniarek- 44,6% oraz zapewnić zajęcia rehabilitacyjne dla mieszkańców- 38,4%.

11) Poziom oferty wydarzeń kulturalnych w gminie Mycielin ocenia Pani/Pan:

- bardzo dobrze- 29
- dobrze- 46

- dostatecznie- 28
- niedostatecznie- 5
- nie mam zdania- 4

Wydarzenia kulturalne w Gminie zostały ocenione dobrze- 41,1% odpowiedzi ankietowanych.

12) Poziom oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie Mycielin ocenia Pani/Pan:

- bardzo dobrze- 31
- dobrze- 47
- dostatecznie- 24
- niedostatecznie- 7
- nie mam zdania- 3

Oferta w zakresie sportu i rekreacji w Gminie została oceniona dobrze- 42% odpowiedzi ankietowanych.

13) Poziom bezpieczeństwa w gminie Mycielin ocenia Pani/Pan:

- bardzo dobrze- 16
- dobrze- 62
- dostatecznie- 30
- niedostatecznie- 3
- nie mam zdania- 1

Poziom bezpieczeństwa w Gminie został oceniony dobrze- 55,4% odpowiedzi ankietowanych.

14) Co według Pani/Pana może stanowić zagrożenie dla mieszkańców gminy Mycielin?

(proszę zaznaczyć maksymalnie trzy odpowiedzi)

- zagrożenie na drodze- 55
- słabe oświetlenie- 69
- rzadkie patrole policyjne- 30
- niewłaściwe zachowanie osób spożywających alkohol w miejscach publicznych-33
- przemoc domowa- 9
- włamania i kradzież- 5
- inne- 5

Według ankietowanych największe zagrożenie dla mieszkańców gminy stanowić mogą: słabe oświetlenie- 61,65, zagrożenia na drodze- 49,1% oraz niewłaściwe zachowanie osób spożywających alkohol w miejscach publicznych- 29,5%.

15) Jakie Pani/Pana zdaniem są najczęstsze przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- niskie umiejętności rodzicielskie/wychowawcze- 48
- wielodzietność- 38
- uzależnienia- 38
- rozpad rodziny- 28
- samotne rodzicielstwo- 21
- niepełnosprawność/ długotrwała choroba- 18
- problemy finansowe- 51
- inne- 1

W opinii ankietowanych najczęstszymi przyczynami bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo wychowawczych są: problemy finansowe- 45,5%, niskie umiejętności rodzicielskie/wychowawcze- 42,9%, wielodzietność- 33,9% oraz uzależnienia- 33,9%.

16) Jakie działania mogą usprawnić i poprawić funkcjonowanie rodzin niewydolnych wychowawczo? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- pomoc terapeutyczna, szkoleniowa- 24
- praca socjalna w środowisku- 24
- pomoc asystenta rodziny- 26
- większa dostępność do konsultacji psychologiczno-pedagogicznych- 42
- zapewnienie opieki dzieciom do lat 3- 35
- zapewnienie oferty pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży- 38
- możliwość uczestnictwa dzieci w zajęciach wyrównawczych- 31
- zapewnienie opieki dzieciom w przedszkolu- 18
- zapewnienie dzieciom opieki w świetlicach- 29
- inne- 1

Ankietowani wskazali, że funkcjonowanie rodzin niewydolnych wychowawczo można ulepszyć poprzez: większą dostępność do konsultacji psychologiczno-pedagogicznych- 37,5%, zapewnienie oferty pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży- 33,9% oraz zapewnienie opieki dzieciom do lat 3- 31,3%.

17) Czy znane są Pani/Panu przypadki przemocy domowej, na terenie gminy Mycielin?

- słyszałam/ słyszałem o takich przypadkach- 35
- znam takie przypadki- 31
- nie znam takich przypadków- 46

Spośród ankietowanych 41 % nie zna przypadków przemocy domowej, z kolei łącznie 59% zna takie przypadki lub o nich słyszało.

18) Jakie są według Pani/Pana najczęstsze przyczyny przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- brak pracy- 21
- problemy finansowe- 54
- uzależnienia- 68
- choroby psychiczne- 32
- nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi- 46
- wzorce pokoleniowe przemocy- 25

Jako najczęstsze przyczyny przemocy domowej ankietowani wskazali: uzależnienia- 68,8%, problemy finansowe- 48,2% oraz nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi- 41,1%.

19) Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego- 35
- zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego- 55
- obowiązkowa terapia uzależnień wobec sprawców przemocy- 65
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy- 45

Większość ankietowanych stwierdziło, że działaniami najskuteczniejszymi wobec ofiar przemocy domowej byłyby obowiązkowe terapie uzależnień dla sprawców przemocy- 58% oraz zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego- 49,1% .

20) Co według Pani/Pana jest najczęstszą przyczyną uzależnień w gminie Mycielin? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- bezrobocie, utrata pracy- 40
- niezaradność życiowa- 55
- konflikty rodzinne/ rozpad rodziny- 49
- indywidualne skłonności do popadania w nałogi- 51
- wzorce społeczne- 29
- dostępność do środków psychoaktywnych- 35
- inne- 2

Ankietowani wskazali, że do najczęstszych przyczyn uzależnień w Gminie należą: niezaradność życiowa- 49,1%, indywidualna skłonność do popadania w nałogi- 45,5% oraz konflikty rodzinne/rozpad rodziny- 43,8%.

21) Jakie Pani/Pana zdaniem należy podejmować działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- profilaktyka dzieci i młodzieży szkolnej- 42
- profilaktyka osób dorosłych- 43
- tworzenie warunków do rozwoju klubów abstynenckich, grup wsparcia, klubów AA- 59
- pomoc finansowa- 16
- pomoc prawna- 29
- pomoc psychologiczna- 63
- inne-1

W opinii ankietowanych do najważniejszych działań jakie należy podejmować na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin należą: pomoc psychologiczna- 56,3%, tworzenie warunków do rozwoju klubów abstynenckich, grup wsparcia, klubów AA- 52,7% oraz profilaktyka osób dorosłych- 38,3%.

22) Głównymi powodami bezrobocia w naszej gminie Pani/Pana zdaniem są: (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy- 60
- brak odpowiednich kwalifikacji- 55
- niedostateczna oferta opieki nad dziećmi na terenie gminy- 55
- niewystarczająca ilość połączeń PKS/prywatnych linii autobusowych- 35
- inne- 0

Analiza powyższych danych wskazuje, że z perspektywy ankietowanych najczęstszymi powodami bezrobocia na terenie naszej Gminy są: trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy- 53,6%, brak odpowiednich kwalifikacji- 49,1% oraz niedostateczna oferta opieki nad dziećmi na terenie gminy- 49,1%.

23) Jakie działania Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć w celu przeciwdziałania bezrobociu na terenie Gminy Mycielin ? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- praca socjalna- 14
- organizacja prac społecznie użytecznych, interwencyjnych, staży i robót publicznych na terenie Gminy- 41

- organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje i kursów zapewniających zdobycie nowego zawodu- 69
- zwiększenie dostępu do informacji o możliwościach zatrudnienia- 33
- wsparcie finansowe z systemu pomocy społecznej- 18
- zacieśnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (poradnictwo, kursy, szkolenia)- 58
- inne- 1

Ankietowani wskazali również działania jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania bezrobociu na terenie Gminy, należą do nich: organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje i kursów zapewniających zdobycie nowego zawodu- 61,6%, zacieśnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia zdobycia doświadczenia zawodowego oraz podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (poradnictwo, kursy, szkolenia)- 51,8% oraz organizacja prac społecznie użytecznych, interwencyjnych, staży i robót publicznych na terenie Gminy- 36,6%.

24) Z jakimi problemami społecznymi Pani/Pana zdaniem, borykają się najczęściej osoby starsze zamieszkałe na terenie gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- problemy finansowe- 28
- niepełnosprawność/ długotrwała, ciężka choroba- 41
- samotność- 65
- brak zapewnienia opieki/pomocy ze strony rodziny- 47
- utrudniony dostęp do odpowiednich placówek medycznych w tym specjalistycznych- 39
- bariery architektoniczne- 11
- brak ofert zapewniających aktywność podczas spędzania czasu wolnego- 39
- inne- 1

W opinii ankietowanych do najczęstszych problemów społecznych z jakimi borykają się osoby starsze zamieszkałe na terenie Gminy należy zaliczyć: samotność- 58%, brak zapewnienia opieki/pomocy ze strony rodziny- 42% oraz niepełnosprawność/ długotrwała, ciężka choroba - 36,6%.

25) Jakie działania mogą poprawić jakość życia osób starszych w naszej gminie? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- profilaktyka zdrowotna dla osób starszych- 26
- organizowanie spotkań ze specjalistami (np. zajęcia z dietetykiem, psychologiem, prawnikiem)- 29
- poprawa dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, szczególnie do lekarzy specjalistów- 63

- organizowanie wycieczek i zajęć integracyjnych (np. warsztatów kulinarnych, zdrowego stylu życia, rękodzieła, zajęcia z gimnastyki pamięci i koncentracji)- 53
- organizowanie zajęć sportowych (np. gimnastyka rekreacyjna, nordic walking)- 25
- aktywizacja społeczna ludzi starszych - utworzenie Klubu Seniora, dziennego domu pomocy- 61
- rozszerzenie wolontariatu wobec osób starszych- 19
- inne- 0

Ankietowani wskazali działania jakie należy podjąć, aby poprawić sytuację osób starszych w naszej gminie, należą do nich: poprawa dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, szczególnie do lekarzy specjalistów- 56,3%, aktywizacja społeczna ludzi starszych - utworzenie Klubu Seniora, dziennego domu pomocy- 54,5%, organizowanie wycieczek i zajęć integracyjnych (np. warsztatów kulinarnych, zdrowego stylu życia, rękodzieła, zajęcia z gimnastyki pamięci i koncentracji)- 47,3%.

26) Z jakimi problemami Pani/Pana zdaniem borykają się najczęściej osoby niepełnosprawne na terenie naszej gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- problemy finansowe- 23
- brak akceptacji w środowisku- 37
- brak grup wsparcia- 35
- bariery architektoniczne- 37
- problemy natury psychologicznej- 41
- utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych- 52
- brak ofert pracy- 19
- inne- 1

Analiza powyższych danych wskazuje, że z perspektywy ankietowanych do najczęstszych problemów z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne mieszkające na terenie Gminy są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych- 46,4%, problemy natury psychologicznej- 36,3%, brak akceptacji w środowisku oraz bariery architektoniczne- 33%.

27) Jakie działania trzeba wdrożyć, by poprawić sytuację osób niepełnosprawnych i ich rodzin w gminie Mycielin? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- likwidacja barier architektonicznych- 40
- zapewnienie wczesnej diagnostyki medycznej- 47
- ułatwienie dostępu do specjalistów i terapeutów- 79
- zapewnienie większego dostępu do usług opiekuńczych- 56
- inne- 1

W opinii ankietowanych w celu poprawienia sytuacji osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Gminy należy: ułatwić dostęp do specjalistów i terapeutów- 70,5% oraz zapewnić większy dostęp do usług opiekuńczych 50%.

28) Warunki życia w gminie Mycielin w ostatnich 5 latach Pani/Pana zdaniem:

- poprawiły się- 14
- raczej się poprawiły- 59
- pozostają takie same- 33
- raczej się pogorszyły- 4
- pogorszyły się- 2

Według większości ankietowanych warunki życia na terenie Gminy w okresie ostatnich pięciu lat raczej się poprawiły- 52,7% odpowiedzi ankietowanych.

2.10. Analiza SWOT

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT.(jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Jest to narzędzie badawcze, które ma na celu wskazanie najlepszych rozwiązań i kierunków działań do osiągnięcia celów przy minimalizacji zagrożeń, ograniczaniu słabych stron oraz wykorzystaniu szans i mocnych stron.

Istotą analizy jest identyfikacja czynników, które mogą wpływać na funkcjonowanie Strategii oraz posegregowanie ich na cztery grupy:

- mocne strony -S (Strengths) -mocna strona to czynnik wewnętrzny Gminy, czyli to co stanowi atut, przewagę, zaletę.
- słabe strony -W (Weaknesses) -słaba strona to czynnik wewnętrzny Gminy, czyli to co stanowi słabość, barierę, wadę.
- szanse -O (Opportunities) -szansa to czynnik zewnętrzny -otoczenie Gminy, czyli to co stwarza korzystne zmiany.
- zagrożenia T (Threats) -zagrożenie to czynnik zewnętrzny -otoczenie Gminy, czyli to co stwarzaniebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Pierwszym elementem analizy SWOT jest ocena zasobów gminy, która pozwala na identyfikację jej mocnych stron i słabych stron. Ważnym aspektem tego typu analizy jest określenie zasobów charakterystycznych dla Gminy, które wyróżniają ją na tle innych. Są to dziedziny działalności, które tworzą pozytywny wizerunek instytucji oraz gminy. Słabymi stronami określane

są te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji oraz gminy. Poznanie szans i zagrożeń płynących z otoczenia stanowi drugi etap analizy SWOT. Szansami są wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjającą dla instytucji oraz gminy sytuacje. Dodatkowo są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne społeczne efekty. Za zagrożenia przyjmuje się zbiór wydarzeń i procesów, które tworzą niekorzystne dla instytucji oraz gminy sytuacje w otoczeniu społecznym. Zagrożenia postrzegane są jako bariery, utrudnienia i możliwości niebezpieczeństwa, które ograniczają rozwój. Przedstawiona analiza obejmuje następujące obszary: pomoc społeczna, uzależnienia i przemoc, niepełnosprawność, bezrobocie, sytuacja osób starszych, kultura i sport, edukacja, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia.

W wyniku analizy strategicznej przedstawionej metodą SWOT otrzymano następujące rezultaty:

POMOC SPOŁECZNA	
Mocne strony	Słabe strony
1. Sprawny system udzielania świadczeń socjalnych (m.in. Świadczeń z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, Fundusz Alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe i energetyczne przewidziane przepisami), 2. Umiejętność reagowania w sytuacjach kryzysowych, 3. Tworzenie podstaw do lokalnej polityki prorodzinnej (Karta Dużej Rodziny) 4. Praca socjalna, 5. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin i osób wymagających takiego wsparcia, 6. Wykwalifikowana kadra pracowników społecznych, 7. Dostęp do bazy miejsc niosących pomoc,	1. Roszczeniowość i słaba motywacja oraz niechęć do zmian postaw przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, 2. Niski poziom wykształcenia osób zagrożonych i wykluczonych społecznie, 3. Niewydolność wychowawcza rodziców, 4. Występowanie zjawiska pokoleniowej, wyuczonej bezradności
Szanse	Zagrożenia
1. Wzrost wykształcenia społeczeństwa, 2. Podwyższenie standardu życia, 3. Dostrzeganie przez społeczeństwo lokalne potrzeb i problemów osób ubogich,	1. Powiększenie się dysfunkcji rodzinnych, 2. Zjawisko dziedziczenia wyuczonej bezradności, 3. Brak zainteresowania wolontariatem, 4. Brak kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych, 5. Apatia społeczna wobec problemów społecznych,

UZALEŻNIENIA I PRZEMOC	
Mocne strony	Słabe strony
1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	1. Niechęć osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego

<p>2. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,</p> <p>3. Realizacja procedury Niebieskiej Karty,</p> <p>4. Zainteresowanie ze strony Szkół problemem uzależnienia od Internetu i substancji odurzających,</p> <p>5. Działania profilaktyczne w Szkołach skierowane dla dzieci i młodzieży,</p>	<p>2. Niski poziom świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przemocy,</p> <p>3. Wycofywanie zawiadomień o popełnieniu aktów przemocy,</p> <p>4. Koncentracja problemu tylko na osobach dorosłych,</p> <p>5. Tolerancja społeczeństwa na stosowanie przemocy w rodzinie (przemocy domowej),</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Zapewnienie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionych,</p> <p>2. Zwiększenie dostępności informacji o zjawisku przemocy, (Internet, broszury , biuletyny)</p> <p>3. Kampanie informacyjne oraz programy edukacyjne dotyczące zwiększenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat możliwości uzyskania pomocy oraz placówek, jakie oferują taką pomoc,</p> <p>4. Przestrzeganie przez pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych obowiązków wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości,</p>	<p>1. Łatwy dostęp do używek i pojawianie się innych, coraz to nowszych środków odurzających,</p> <p>2. Niekontrolowany dostęp dzieci i młodzieży do Internetu,</p> <p>3. Poczucie bezkarności wśród sprawców przemocy,</p> <p>4. Bierna postawa ofiar przemocy,</p> <p>5. Poczucie wstydu i bezradności,</p> <p>6. Obawa przed odrzuceniem ze strony społeczności lokalnej,</p> <p>7. Negatywne stereotypy dotyczące ofiary przemocy domowej,</p>

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dla dzieci dotkniętych niepełnosprawnością (zajęcia specjalistyczne),</p> <p>2. Informowanie mieszkańców gminy o przysługującym im prawach i dostępnych formach pomocy,</p>	<p>1. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych,</p> <p>2. Niska motywacja do podejmowania pracy przez osoby niepełnosprawne,</p> <p>3. Mała liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,</p> <p>4. Długi czas oczekiwania na zabiegi rehabilitacyjne,</p> <p>5. Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych,</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat problemu niepełnosprawności,</p> <p>2. Wzrost poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych,</p> <p>3. Łatwość dostępu do sprzętu ortopedycznego dla osób niepełnosprawnych,</p> <p>4. Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania oraz w budynkach użyteczności publicznej (możliwość pozyskiwania środków z UE oraz innych środków pozabudżetowych)</p>	<p>1. Niespójny system orzecznictwa (ZUS, KRUS, PZON),</p> <p>2. Trudna sytuacja finansowa osób niepełnosprawnych,</p> <p>3. Niska aktywność osób niepełnosprawnych i ich rodzin,</p> <p>4. Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych,</p> <p>5. Pogarszająca się kondycja ekonomiczna gospodarstw domowych, osób niepełnosprawnych i ich rodzin,</p> <p>6. Kierowanie się stereotypami wobec osób niepełnosprawnych,</p>

BEZROBOCIE

Mocne strony	Słabe strony
1. Aktywna działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, 2. Programy wspierające aktywizacje osób bezrobotnych, 3. Duża liczba ofert pracy,	1. Niski poziom aktywności bezrobotnych, 2. Brak nowych miejsc pracy dla rosnących zasobów grupy wiekowej w wieku produkcyjnym, 3. Zjawisko długotrwałego bezrobocia, 4. Brak atrakcyjnych warunków pracy do zatrudnienia osób młodych oraz wykształconych, 5. Niskie kwalifikacje zawodowe, 6. Migracja mieszkańców do większych miast w celach zarobkowych, 7. Brak połączeń komunikacyjnych, umożliwiających transport do miejsc pracy,
Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój przedsiębiorczości lokalnej, 2. Wprowadzenie na rynek lokalny nowych form aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych, 3. Promocja mikroprzedsiębiorstw i tworzenie przyjaznych form prawnych dla samozatrudnienia, 4. Programy aktywizujące do samozatrudnień, 5. Podnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne,	1. Niepewna sytuacja gospodarcza kraju i państw Unii Europejskiej, 2. Wysokie koszty pracy 3. Niskie wynagrodzenia, 4. Sezonowość rynku pracy, 5. Niskie motywacje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, 6. Duża liczba zawieranych umów cywilnoprawnych, 7. Występowanie szarej strefy zatrudnienia-nielegalne zatrudnienia, 8. Zjawisko wyuczonej bezradności, 9. Dalszy wzrost poziomu emigracji zarobkowej,

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH	
Mocne strony	Słabe strony
1. Prowadzenie działań mających na celu zaangażowanie członków rodziny w sprawowanie opieki, 2. Uwzględnienie struktury wiekowej mieszkańców w analizie demograficznej gminy,	1. Niewystarczający dostęp do leczenia specjalistycznego i rehabilitacji, 2. Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne związane ze starzeniem się społeczeństwa i odsetka osób powyżej 65. roku życia, 3. Wzrost osób niepełnosprawnych wśród seniorów, 4. Brak wolontariuszy wspierających osoby starsze w ich codziennym życiu,
Szanse	Zagrożenia
1. Posiadanie wiedzy przez osoby starsze o dostęпах do różnych form pomocy, 2. Możliwość otrzymania pomocy od członków rodziny bliższej i dalszej, 3. Dostrzeganie przez społeczność lokalną potrzeb i problemów osób starszych, 4. Powstawanie Klubów Seniora. 5. Powstawanie miejsc integracji międzypokoleniowej, 6. Dostępność Domów Pomocy Społecznej,	1. Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy, 2. Brak dostępu do form opieki takich jak: Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych, 3. Ubóstwo wśród osób starszych, 4. Wykorzystywanie ekonomiczne i emocjonalne przez młodsze pokolenie, 5. Niski poziom włączenia społecznego osób starszych, 6. Niska kwota zasiłków dla osób starszych zagrożonych długotrwałą chorobą lub osób opiekujących się takimi osobami,

KULTURA I SPORT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja na terenie gminy cyklicznych imprez lokalnych i regionalnych wydarzeń,2. Stwarzanie przez Gminę mieszkańcom możliwości zaspokajania potrzeb w zakresie kultury i sportu,3. Dobre funkcjonowanie Biblioteki Publicznej w Mycielinie,4. Dobra działalność klubów sportowych na terenie Gminy,5. Aktywna działalność organizacji pozarządowych,	<ol style="list-style-type: none">1. Zanik zainteresowania kulturą społeczną przez młodzież,2. Niewielka wiedza mieszkańców gminy o swoim miejscu zamieszkania oraz o możliwościach decydowania o ważnych dla lokalnej społeczności sprawach (w tym również, o kulturze)3. Niewielkie zaangażowanie w sprawy lokalne,4. Ograniczone możliwości dostępu do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dla osób dorosłych,
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Wzrost świadomości społeczeństwa, która stwarza możliwości większych wydatków do przeznaczania na zróżnicowane formy aktywnego wypoczynku,2. Dostateczny dostęp do oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców gminy,3. Aktywność społeczna mieszkańców gminy,4. Upowszechniający się zdrowy i aktywny model życia,	<ol style="list-style-type: none">1. Niedostateczna liczba specjalistów oraz menadżerów w klubach i organizacjach sportowych,2. Ograniczone środki budżetowe na realizację zadań w zakresie sportu i rekreacji,3. Bierność i izolacja społeczna,

EDUKACJA

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Dobrze zorganizowana sieć szkół i przedszkoli,2. Znajomość środowiska uczniów przez nauczycieli, możliwość szybkiego kontaktu z rodzicami,3. Wykształcona i ciągle doskonaląca się kadra,4. Oferta pomocy psychologiczno-pedagogicznej,5. Współpraca placówek z samorządem6. Zorganizowany dojazd uczniów do szkół,	<ol style="list-style-type: none">1. Brak żłobków publicznych dla najmłodszych dzieci,2. Wysokie koszty utrzymania szkół,3. Niskie aspiracje edukacyjne rodziców w odniesieniu do swoich dzieci,
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na poprawę warunków pracy i nauki,2. Zwiększenie standardów i poziomu kształcenia,3. Działalność świetlic,4. Tworzenie kół zainteresowań i form rekreacji dla uczniów w różnym wieku,5. Współpraca ze specjalistami takimi jak (pedagog, logopeda)	<ol style="list-style-type: none">1. Niska świadomość społeczna w zakresie ważności edukacji,2. Niedostateczne dofinansowanie Oświaty,3. Upadek autorytetów,4. Narastająca agresja wśród młodzieży i dzieci,5. Małe zainteresowanie rodziców edukacją dzieci,6. Niestabilna polityka edukacyjna państwa,

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Mocne strony	Słabe strony
--------------	--------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzone szeroko działania prewencyjne i profilaktyczne przez Policję, 2. Skuteczne działania operacyjno - rozpoznawcze prowadzone przez policję, 3. Podejmowanie przez jednostki gminne współpracy z policją, prokuraturą, sądem na rzecz przeciwdziałania i ograniczenia przestępczości, 4. Duży potencjał osobowy i usprzętowania technicznego Policji, 5. Prowadzenie przez jednostki gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Braki etatowe służb mundurowych, 2. Brak systemu edukacyjnego kreowania postaw obywatelskich, zwłaszcza przez media, 3. Brak odpowiedzialności rodziców za wychowanie dzieci, 4. Niski stan świadomości w społeczeństwie w zakresie społecznej szkodliwości, przestępstw oraz wykroczeń zakwalifikowanych do kategorii: „społecznie uciążliwych”
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania zapobiegające sprzedaży alkoholu szczególnie osobom nieletnim, 2. Stałe oddziaływanie środków medialnych pod kątem wiedzy na temat patologii społecznych i kreowania postaw obywatelskich, 3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa na drodze, 4. Wzrastające poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców, 5. Wzrastająca świadomość negatywnego wpływu przestępczości i na życie społeczne wśród dzieci i młodzieży, 6. Angażowanie się mieszkańców gminy w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej i innych zagrożeń, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające finansowanie policji, 2. Kontakty młodzieży ze środowiskiem przestępczym, 3. Przyzwolenie społeczne na zachowania niezgodne z normami społecznymi, 4. Niekontrolowany wzrost zachowań patologicznych, skutkujący wzrostem przestępstw i wykroczeń, zwłaszcza społecznie uciążliwych, 5. Łatwy dostęp nieletnich do alkoholu, narkotyków i dopalaczy,

OCHRONA ZDROWIA	
Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępność aptek w Korzeniewie, Mycielinie, 2. Organizowanie badań profilaktycznych, 3. Wzrost świadomości społecznej z zakresu zdrowego stylu życia, 4. Realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych w szkołach, 5. Współpraca z podmiotami zajmującymi się opieką zdrowotną i promocją zdrowia, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca liczba programów profilaktycznych i zdrowotnych dla dzieci i dorosłych, 2. Niska zgłaszalność na badania profilaktyczne, 3. Niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług medycznych, 4. Brak środków finansowych na ochronę zdrowia,
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie przez Unię Europejską podniesienia jakości oferowanych usług, 2. Edukacja społeczeństwa w zakresie zdrowego stylu życia, 3. Możliwość rozbudowy dla potrzeb rozwoju usług medycznych, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak zainteresowania profilaktyką i promocją zdrowia ze strony mieszkańców, 2. Zły stan zdrowia mieszkańców w gminie, 3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, 4. Niespójny system orzecznictwa (ZUS, KRUS, PZON), 5. Wysokie koszty opieki medycznej,

6. Niewydolność systemu ubezpieczenia zdrowotnego, 7. Niewystarczający zakres świadczeń medycznych dostępnych w gminie,

2.11. Wnioski z diagnozy

Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Mycielin została sporządzona w oparciu o dane zebrane od różnych podmiotów, które działają w obszarze polityki społecznej jak również na podstawie badania ankietowego dotyczącego najczęściej występujących problemów społecznych, które zostało przeprowadzone wśród mieszkańców gminy. Obszary objęte diagnozą to:

- pomoc społeczna,
- uzależnienia i przemoc,
- niepełnosprawność,
- sytuacja osób starszych,
- bezrobocie,
- kultura i sport,
- edukacja,
- bezpieczeństwo publiczne,
- ochrona zdrowia.

Szczegółowa diagnoza poszczególnych obszarów Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024 –2030 pozwoliła zobrazować mechanizmy oraz działania jakie do tej pory były podejmowane w gminie Mycielin w celu ograniczenia występowania lub wyeliminowania poszczególnych problemów w sferze społecznej. Stanowi również podstawę do wypracowania nowych kierunków działań jakie należy podjąć w celu eliminowania niepożądanych zjawisk społecznych.

Z analizy diagnozy wynika, że ogólna liczba osób potrzebujących pomocy w badanym okresie utrzymywała się na porównywalnym poziomie, ze znacznym wzrostem osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2022. Niestety zauważalny jest problem ubóstwa oraz zagrożenie ubóstwem. Brak miejsc pracy, problemy rodzinne, uzależnienia, długotrwała choroba to tylko niektóre przyczyny pogarszającej się sytuacji społecznej na terenie gminy. Przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są powodem szukania porad psychologicznych.

Diagnoza zjawisk i problemów społecznych, a także zasobów środowiskowych, która przeprowadzona została na potrzeby opracowania niniejszej Strategii stanowi podstawę do sformułowania celu głównego oraz celów strategicznych.

3. Misja i cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin

Misję obecnie tworzonej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024 - 2030 należy dostosować do aktualnej charakterystyki problemów społecznych Gminy Mycielin, wskazując, że misją strategii jest wspieranie lokalnej społeczności w jej działaniach na rzecz podnoszenia jakości życia oraz zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu osób zagrożonych. Wypełnienie zdefiniowanej misji stanowią będą cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 opisane w dalszej części rozdziału.

Porównując główne problemy społeczne wyszczególnione na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mycielinie oraz w oparciu o problemy wskazane przez ankietowanych, określić należy 5 obszarów problemowych wokół, których należałoby zaplanować działania strategiczne. Są to:

- rodzina,
- niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba,
- problemy osób starszych,
- alkoholizm,
- bezrobocie.

Przewiduje się, że cele strategiczne zostaną osiągnięte, a działania w najwyższym stopniu zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w samodzielnym i konstruktywnym rozwiązywaniu pojawiających się problemów.

Wdrożenie strategii sprawi:

- wzmocnienie pozycji rodzin w społeczności lokalnej,
- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego najuboższych mieszkańców Gminy Mycielin,
- zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznego wsparcia dla rodzin borykających się z problemem uzależnienia,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które poszukują pracy,
- utrzymanie odpowiedniego poziomu życia mieszkańców, umożliwiającego zaspokajanie priorytetowych potrzeb, w tym potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych.

Istotnym aspektem działania jest wspieranie rodzin, w których zagrożony jest proces rozwoju i wychowania dzieci. Objęcie specjalistycznym wsparciem rodzin, w których ten problem został rozpoznany powinno stanowić priorytetowe działanie strategiczne wszystkich instytucji i podmiotów działających na rzecz tej najważniejszej komórki społecznej. Rodzina, a zwłaszcza

wychowujące się w niej dzieci stanowią bardzo ważny potencjał rozwoju Gminy Mycielin, dlatego szczególną uwagę należy poświęcić nie tylko działaniom, które wzmocnią rolę rodziny, ale też przyczynią się do ukierunkowania spojrzenia dorastającej młodzieży na wiązanie swojej przyszłości z pozostaniem na jej terenie.

Najważniejsze działania adresowane zwłaszcza do najmłodszych grup mieszkańców obejmują:

1. umożliwienie jak największej liczbie rodzin korzystania z różnorodnych form opieki dla dzieci (żłobki, przedszkola itp.),
2. zapewnienie dostępu dzieciom w wieku szkolnym do świetlic szkolnych i środowiskowych,
3. rozwój świetlicy socjoterapeutycznej z ofertą pomocy w nauce, rozwoju zainteresowań i uzdolnień oraz atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego – dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin problemowych,
4. rozwój poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego) dla rodzin wychowujących dzieci,
5. rozwój usług asystenta rodziny dla rodzin mających problemy w obszarze wychowania dzieci, zwłaszcza rodzin, którym grozi ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej,
6. zacieśnianie więzi międzypokoleniowej w pracy z rodzinami poprzez wspieranie rodzin wychowujących dzieci potencjałem i doświadczeniem seniorów.

Biorąc pod uwagę problemy w dziedzinie zdrowia wskazane przez mieszkańców Gminy Mycielin, ważna jest realizacja działań wspomagających uzyskanie jak najlepszych rezultatów leczenia i rehabilitacji oraz wdrożenie programów profilaktycznych zapobiegających pojawieniu się problemów zdrowotnych mieszkańców. Istotną kwestią, którą należy umieścić w planowaniu działań strategicznych jest wspieranie osób niepełnosprawnych w rozwiązywaniu problemów z rehabilitacją, opieką, umożliwieniem podjęcia zatrudnienia poprzez organizację właściwych warunków pracy oraz likwidację wszelkich barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne funkcjonowanie w społeczności lokalnej.

W tym obszarze należy zwrócić uwagę również na:

1. likwidację barier urbanistycznych na obszarze gminy, w tym przebudowę i dostosowanie parkingów, chodników, schodów itp.
2. podnoszenie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności oraz praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością,
3. rozszerzenie dostępu osobom niepełnosprawnym do możliwości korzystania z usług specjalistycznych oraz asystenckich przy wykonywaniu czynności ograniczonych przez niepełnosprawność,

4. umożliwienie osobom niepełnosprawnym jak najpełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym, korzystania z pełni praw i uprawnień na równi z innymi mieszkańcami.

Kolejnym z niezbędnych kierunków działań jest przygotowanie na terenie Gminy Mycielin oferty usług dla zabezpieczenia potrzeb najstarszej grupy mieszkańców. Niezbędne są działania wspierające osoby w wieku senioralnym w utrzymaniu jak najlepszej sprawności życiowej, w tym wsparcie rehabilitacyjne, medyczne, pielęgnacyjne i socjalne, odpowiadające indywidualnym potrzebom seniorów. W tym obszarze niezbędne są działania w zakresie:

1. rozwoju i utrzymaniu wysokiego poziomu usług opiekuńczych świadczonych w środowisku zamieszkania seniora,
2. rozwoju ośrodka wsparcia i utworzeniu dziennego domu pomocy z ofertą dziennych usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla seniorów,
3. utworzenia klubu seniora zapewniającego zagospodarowanie wolnego czasu oraz integracji seniorów poprzez włączenie w aktywne życie społeczności lokalnej,
4. rozwoju poradnictwa specjalistycznego, prawnego, psychologicznego i socjalnego dla osób mających trudności w prowadzeniu spraw emerytalno-rentowych, alimentacyjnych, majątkowych,
5. rozwoju usług rehabilitacyjnych wspomagających w zakresie utrzymania jak najlepszej kondycji i samodzielności w funkcjonowaniu,
6. promowanie idei wolontariatu seniorów oraz idei pomocy innym i samopomocy.

Ważnym kierunkiem planowania działań strategicznych są działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. W tym obszarze istotne jest podjęcie działań w zakresie:

1. zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu,
2. udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. organizowania grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin,
4. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
5. podejmowania interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklam produktów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.

Istotną kwestią również dla rozwoju Gminy Mycielin jest ożywienie lokalnego rynku pracy i umożliwienie osobom bezrobotnym zatrudnienia, które spowoduje poprawę sytuacji ekonomicznej. W tym obszarze działania należy nakierować na:

1. utrzymanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, realizacji działań mających na celu utworzenie różnorodnych miejsc pracy,
2. rozwój warunków do podejmowania zatrudnienia w obszarze usług społecznych (np. opiekuńczych, rehabilitacyjnych itp.),
3. udzielanie przez ośrodek pomocy społecznej osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia finansowego, rzeczowego, pracy socjalnej,
4. udzielanie pomocy w dostępie do usług prawnych, psychologicznych, edukacyjnych i innych, których zakres pozwoli na wzmocnienie potencjału osób i rodzin oraz wpłynie na poprawę ich statusu społecznego i ekonomicznego.

Osiągnięcie prognozowanych rezultatów będzie możliwe przy zaangażowaniu lokalnego samorządu, instytucji publicznych, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej. Prognozowane zmiany powinny sprzyjać włączeniu społecznemu, umożliwiać integrację społeczną, zapobiegać wykluczeniu oraz przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Mycielin.

3.1. Cel główny

W oparciu o rozpoznane problemy społeczne oraz zdefiniowane kierunki działań ustalono cele strategiczne. Głównym celem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 ustalono rozwój systemowego podejścia do problemów społecznych, którego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Mycielin. Tak sformułowany główny cel Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmuje wszystkie jej obszary problemowe i adresowany jest do wszystkich potencjalnych mieszkańców Gminy Mycielin, których poziom życia odbiega od przeciętnego. Do realizacji celu głównego zostały ustalone cele szczegółowe odnoszące się do poszczególnych obszarów problemowych oraz zadania niezbędne do realizacji celów. Każdy z celów został również oznaczony wskaźnikami odzwierciedlającymi poziom realizacji celu.

3.2. Cele szczegółowe

Dla pełnego wdrożenia celu głównego opracowano cele szczegółowe (operacyjne) obejmujące zróżnicowane obszary interwencji i działań na rzecz mieszkańców Gminy Mycielin. Zdefiniowane cele to:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży właściwych warunków wychowania i rozwoju.
 2. Zapewnienie dostępu do różnorodnych usług społecznych osobom w wieku senioralnym, niepełnosprawnym, przewlekle i ciężko chorym.
 3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym uzależnieniom.
 4. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój rynku pracy.
- Zakłada się, że sformułowane cele szczegółowe umożliwią ograniczenie skutków problemów społecznych rozpoznanych na terenie Gminy Mycielin.

3.3. Wskaźniki realizacji celów strategicznych

Wskaźniki realizacji celu głównego stanowią efekt końcowy wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dla pomiaru tego celu ustalono następujące wskaźniki:

1. Wskaźnik nr 1 – do 2030 roku corocznie co najmniej 90% osób ubiegających się o pomoc zostanie objęta wsparciem w ramach różnorodnych świadczeń oferowanych m.in. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mycielinie oraz inne instytucje wspierające, które realizują swoje zadania statutowe w zakresie rozwiązywania problemów społecznych,
2. Wskaźnik nr 2 – do 2030 r. wzrośnie o 20% w stosunku do roku 2022 liczba osób objętych pracą socjalną, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom samodzielne pokonywanie trudności życiowych. Wskaźnik ten będzie odzwierciedleniem profilaktyki społecznej prowadzonej na rzecz osób i rodzin, w których pojawiają się problemy.

Szczegółowy wykaz wskaźników przypisanych poszczególnym celom prezentuje poniższe zestawienie:

1. Cel szczegółowy

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży właściwych warunków wychowania i rozwoju.

Wskaźnik w danym roku kalendarzowym

1. liczba rodzin objętych świadczeniami rodzinnymi i alimentacyjnymi i innych przewidzianych przepisami prawa,
2. liczba dzieci objętych posiłkiem w szkole,
3. liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego,
4. liczba rodzin, które objęte są wsparciem asystenta rodziny,
5. liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego

2. Cel szczegółowy

Zapewnienie dostępu do różnorodnych usług społecznych osobom w wieku senioralnym, niepełnosprawnym, przewlekle i ciężko chorym.

Wskaźnik w danym roku kalendarzowym

1. liczba osób objętych pomocą w ramach usług opiekuńczych lub innych programów,
2. liczba miesięcznie świadczonych godzin przez opiekunki/asystentów zatrudnionych przez GOPS ,
3. liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej.

3. Cel szczegółowy

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym uzależnieniom.

Wskaźnik w danym roku kalendarzowym

1. liczba osób objętych działaniami GKRPA,
2. liczba osób objętych programami i projektami na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom,
3. liczba osób skierowanych do zakładów leczenia uzależnień,
4. liczba inicjatyw społecznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (kampanii informacyjnych itp.)

4. Cel szczegółowy

Przeciwdziałanie bezrobociu oraz rozwój rynku pracy.

Wskaźnik w danym roku kalendarzowym

1. liczba osób skierowanych do pracy w ramach prac społecznie użytecznych lub innych form zatrudnienia wspieranego,
2. liczba osób objętych innymi działaniami aktywizacyjnymi organizowanymi we współpracy z PUP, np. roboty publiczne.

3.4. Monitoring realizacji celów i działań strategicznych

W okresie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 będą opracowywane w okresach trzyletnich raporty ewaluacyjne. Pierwszy raport zostanie opracowany za okres 2024-2026, kolejny za okres 2027-2029, a ostatni końcowy raport ewaluacyjny zostanie opracowany za cały okres wdrażania strategii. Raporty zostaną przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mycielinie jako jednostkę odpowiedzialną za realizację założeń Strategii, w oparciu o informacje otrzymane z dostępnych źródeł.

Efekt realizacji działań powinien być porównany z sytuacją wyjściową. Osiągnięcie celu strategicznego powinno pociągać za sobą pytanie jak utrzymać stan, który osiągnięto? Jak go umacniać i rozwijać? Monitoring i ewaluacja prowadzona będzie na podstawie zastosowanych w trakcie wdrażania strategii narzędzi, tj. projektów , programów, zadań statutowych oraz różnych przedsięwzięć wpisujących się w cele strategii i mających wpływ na ich realizację. W finalnym etapie

oceny strategii niezbędne będzie wyciągnięcie wniosków z realizacji oraz określenie rekomendacji na przyszłość, jako sugestii do planowania kolejnych działań społecznych.

4. Opis sposobu realizacji Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 wdrażana będzie poprzez realizację programów oraz konkretnych zadań realizowanych przez podmioty i instytucje współdziałające z administracją samorządową.

Do najważniejszych narzędzi wdrażania strategii należą:

- *Gminny Program wspierania rodziny na lata 2020-2023* – opracowany został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym założeniem niniejszego programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.;
- *Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Mycielin 2022-2026* - stworzony w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie (domowej) oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Program zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie ich agresywnych postaw, a także na edukację społeczności lokalnej w zakresie charakterystyki zjawiska przemocy w rodzinie oraz miejsc i form możliwej pomocy dla osób dotkniętych tym problemem.;
- **Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych?** – określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program wyznacza obszary, w których władze samorządowe dążą do zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych, a także rozwijania działań na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, koncentrując się na profilaktyce adresowanej do dzieci, młodzieży oraz działaniach interwencyjnych w środowiskach szczególnie zagrożonych, zwłaszcza przemocą domową, poprzez własne inicjatywy oraz wspieranie osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie. Zadania zawarte w programie i sposoby ich realizacji, dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.;
- **Gminny Program przeciwdziałania narkomanii?** - określa cele oraz zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Założenia programu koncentrują się na działaniach zmierzających do

ograniczenia dostępności i zażywania substancji psychoaktywnych, działaniach z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałaniu i usuwaniu następstw zażywania narkotyków.;

- Programy rządowe kierowane do określonych grup mieszkańców np. Program „Za życiem”, Program „Karta Dużej Rodziny”, Program „Posiłek w szkole i w domu”, Program „Opieka wychnieniowa”, Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Programy i projekty powinny uwzględniać główne założenia strategii oraz wpisywać się w strukturę celu głównego strategii oraz jej celów szczegółowych. Efekty podejmowanych działań ujętych w programach/projektach powinny rzutować na osiągnięcie celu głównego strategii.

Za priorytetowe w realizacji celów strategicznych uznane będą programy i projekty wdrażane z zastosowaniem:

- metod partycypacyjnych – włączających interesariuszy społecznych do podejmowania wspólnych działań społecznych,
- metod aktywizujących – włączających osoby z grupy ryzyka w zmianę ich trudnej sytuacji życiowej,
- metod integrujących – wzmacniających lokalne więzi społeczne w czasie wspólnych działań na rzecz osób z grup ryzyka oraz na rzecz dobrych praktyk,
- metod niwelujących – rozwiązujących problemy, eliminujących niepożądane zjawiska lub sytuacje.
- metod profilaktycznych – zapobiegających pojawieniu się trudnych sytuacji społecznych oraz minimalizujących przyczyny powodujące takie sytuacje.

Niezależnie od metod wdrażania strategii, do realizacji celów strategicznych mogą przyczynić się wszystkie instytucje, organizacje i osoby bezpośrednio zaangażowane w wykonanie zadań, zarówno osoby reprezentujące instytucje Gminy Mycielin, jak i przedstawiciele organizacji pozarządowych, wolontariusze, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sponsorzy i inne osoby.

5. Ramy finansowe Strategii oraz źródła finansowania wydatków niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych

Ważnym, jednak w dalszym ciągu często niedocenianym, elementem strategii są ramy finansowe. Pojęcia „ramy finansowe” użyto w art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c ustawy o pomocy społecznej, umieszczając je wśród elementów, które obligatoryjnie powinna zawierać strategia rozwiązywania problemów społecznych, ale bez dokładnego określenia sposobu ich formułowania. Należy zaznaczyć, że szczegółowe informacje o finansowaniu stanowią zabezpieczenie środków na realizację zadań. Często jednak zaplanowanie źródeł i wysokości niezbędnych środków jest niezwykle trudne, gdyż wiąże się z jednej strony z wiedzą na temat przyszłych możliwości budżetowych, a z drugiej zaś wymaga trafnej prognozy zapotrzebowania na określone działania.

Wśród elementów merytorycznych strategii rozwiązywania problemów społecznych, wymienionych w ustawie o pomocy społecznej, wskazane są ramy finansowe, które choć obligatoryjne do uwzględnienia w strategii, nie zostały zdefiniowane. Ustawodawca nie wyjaśnił również, jak szczegółowo ten element powinien zostać skonstruowany. Definicji i wyjaśnień dotyczących stosowania ram finansowych nie zawierają również inne akty prawne dotyczące pomocy społecznej i planowania strategicznego. Podejmując próbę zdefiniowania pojęcia ram finansowych, można odwołać się do opracowań Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotyczących planowania strategicznego. Decyzja nr 12 Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania oceny zgodności projektów strategii rozwoju ze *Strategią Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* wskazuje, że „Określenie ram finansowych strategii rozwoju uzależnione jest od zakresu przedmiotowego i horyzontu czasowego dokumentu. Strategie rozwoju powinny określać ogólne rozmiary zapotrzebowania na środki finansowe oraz wskazywać źródła, z których te środki mogą pochodzić (uwzględniając zarówno środki publiczne krajowe i zagraniczne, jak i środki prywatne)”. Wśród zadań publicznych gminy obszar problemów społecznych, polityki społecznej zajmuje priorytetowe miejsce, co dotychczas gwarantowało możliwość pozyskania środków na realizację zadań z zakresu polityki i pomocy społecznej. Ze względu na szeroki zakres merytoryczny, czas obowiązywania dokumentu i wielu realizatorów nie jest możliwe precyzyjne określenie ram finansowych dokumentu strategicznego. Trzeba dodać, że zadania pomocy społecznej należą do bardzo kosztownych, w praktyce zwykle rodzą problem braku wystarczających środków własnych. Na podstawie lat ubiegłych przyjmuje się, że działania o charakterze socjalnym mają gwarancję częściowego finansowania z budżetu państwa. Istotne znacznie w całości sfinansowania działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 mogą mieć fundusze strukturalne Unii Europejskiej oraz inne źródła zewnętrzne. Największy jednak udział w realizacji działań strategicznych przypada jednak funduszom samorządu Gminy Mycielin. Środki finansowe niezbędne do wdrażania działań strategii mogą pochodzić ze środków na ustawową realizację zadań publicznych, statutową działalność instytucji i organizacji (np. organizacji pozarządowych) lub grantów pozyskanych na realizację konkretnych programów lub projektów.

Budżet na realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 będzie szacowany w okresach rocznych, stosownie do obowiązujących w tym obszarze przepisów prawa. Szczegółowe wartości wydatków niezbędnych do osiągnięcia celów Strategii corocznie podlegają zatwierdzeniu przez Radę Gminy Mycielin, w trybie przewidzianym dla uchwalenia budżetu gminy.

6. Informacja i promocja wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030

Osiągnięciu celu głównego strategii towarzyszyć będzie informacja o wdrażaniu działań strategicznych, a strategia i wywołane przez nią zmiany staną się udziałem i własnością społeczności lokalnych. Promocja działań strategicznych odbywać się będzie poprzez konsultacje społeczne, dyskusje na forum społeczności lokalnych, prezentację dobrych praktyk w zakresie rozwiązania problemów społecznych na poziomie społeczności lokalnych, na spotkaniach mieszkańców, posiedzeniach komisji Rady Gminy Mycielin, sesjach Rady Gminy Mycielin, konferencjach wewnętrznych i zewnętrznych oraz w lokalnych i regionalnych mediach. Promotorami zmiany społecznej będą nie tylko koordynatorzy strategii i podmioty odpowiedzialne za jej wdrożenie, ale także beneficjenci i adresaci działań, którzy w sposób bezpośredni będą odczuwać skutki zmian.

7. Zasady aktualizacji i wprowadzania zmian w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 jest wieloletnim dokumentem planistycznym i co do zasady nie powinna ulegać zmianom czy modyfikacji. W szczególności nie mogą ulegać zmianie cele strategii oraz wskaźniki ich realizacji. Ze względu na fakt, że Strategia określa obszar dynamiczny pod względem natężenia problemów społecznych, może podlegać aktualizacji mającej na celu odniesienie do okoliczności lub faktów, których istnienia nie można było przewidzieć na etapie projektowania dokumentu, lub które pojawiły się w trakcie wdrażania działań strategii, np. nie występujące wcześniej problemy społeczne. Aktualizacja może nastąpić także w przypadku istotnych zmian w przepisach prawa regulujących zakres zadań samorządu gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz finansowania tych zadań z budżetu gminy.

Mając powyższe na względzie Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024-2030 może być aktualizowana w następujących obszarach:

1. Diagnostycznym - jeśli na obszarze gminy Mycielin pojawią się problemy społeczne nie istniejące w czasie opracowywania Strategii.
2. Planistycznym - jeśli w trakcie wdrażania Strategii okaże się, że pominięto działania istotne dla rozwiązywania istniejących problemów lub wystąpi konieczność zaplanowania działań dla nowych problemów, zdiagnozowanych w trakcie wdrażania Strategii.

3. Wdrożeniowym - jeśli w trakcie wdrażania Strategii okaże się, że zmieniają się podmioty odpowiedzialne za wdrożenie konkretnych zadań lub zaplanowane działania są nieadekwatne do potrzeb i trzeba je zastąpić innymi.

4. Ewaluacyjnym - jeśli w trakcie wdrażania Strategii zajdą istotne okoliczności mające wpływ na ocenę skuteczności planowanych działań.

Inicjatorem (wnioskodawcą) aktualizacji strategii może być:

1. Osoba zarządzająca GOPS w Mycielinie (kierownik) jako reprezentant podmiotu koordynującego wdrażanie Strategii.

2. Każdy z podmiotów partnerskich uczestniczących we wdrażaniu Strategii.

3. Podmiot zewnętrzny sprawujący nadzór i kontrolę nad działaniem Gminy Mycielin w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.

4. Inny podmiot w uzasadnionych sytuacjach.

Aktualizacja Strategii może odbywać się nie częściej niż raz do roku, o ile zajdą sytuacje uzasadniające przeprowadzenie aktualizacji. Okres aktualizacji może być powiązany z okresem sprawozdawczym. Aktualizacja Strategii odbywa się w trybie przewidzianym dla jej uchwalenia.

PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2024 –2030 jest kontynuacją realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin na lata 2016 –2023. Strategia precyzuje zadania samorządu gminnego w zakresie problemów społecznych i nakreśla pożądane kierunki ich działania. W niniejszym dokumencie wyznaczono strategiczne zadania w zakresie najistotniejszych obszarów problemowych, które potwierdzono podczas prowadzonej diagnozy środowiska lokalnego Gminy Mycielin. Należą do nich: rodzina, niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba, problemy osób starszych, alkoholizm, bezrobocie.

Jednym z głównych narzędzi pracy wskazano pracę socjalną z osobą, rodziną i społecznością lokalną. Wyznaczone w Strategii cele będą realizowane przy wykorzystaniu możliwych zasobów i zaangażowaniu wszystkich wymienionych w niej instytucji i organizacji społecznych, a także przy zaangażowaniu władz gminy i społeczności lokalnej. Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w miarę posiadanych w samorządzie i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Dokument zakłada realizację wielu powiązanych ze sobą działań. Niektóre z nich mogą być wykonywane niezależnie, ale wszystkie stanowią zwartą konstrukcję głównego celu jakim jest rozwój systemowego podejścia do problemów społecznych, którego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Mycielin.

W ramach wdrażania Strategii należy podjąć następujące działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych:

1. Zapewnienie finansowania ze źródeł wewnętrznych i zewnętrznych.
2. Profesjonalne przygotowanie instytucji i kadr do efektywnego zarządzania, wdrażania i monitorowania realizowanych celów strategicznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mycielin jest szansą na optymalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów polityki społecznej. To szansa na uruchomienie procesów aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz realizacji konkretnych projektów i programów społecznych. Wykorzystanie tej szansy leży głównie po stronie samorządu, który może włączyć organizacje społeczne do współdziałania. Przedstawione w Strategii działania są niezbędne do zbudowania podstaw zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, rozwoju mieszkańców gminy oraz zapobieganiu ich wykluczeniu społecznemu.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.